

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

شماره تلفن: ۸۸۹۴ - ۸۸۹۵ - ۸۸۹۶ - ۵۴۴۸

سال سوم - شماره ۸۰۷

صفحه ۲۳۱۷

بازر: سید محمد هاشمی

شنبه ۷ آذرماه ۱۳۲۶

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۵۲۳

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات سی و دومین جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱ تا ۱۲
- ۲ - اخبار مجلس « ۱۲
- ۳ - تصویب نامه « ۱۲
- ۴ - انتصابات « ۱۲
- ۵ - آگهی های رسمی « ۱۳

مذاکرات مجلس

جلسه ۳۲

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه پنجم آذرماه ۱۳۲۶

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - طرح گزارش کمیسیون بودجه و تصویب دودوازدهم آبان و آذر
- ۳ - ختم جلسه بعذران تنفس

مجلس پنج ساعت و بیست دقیقه بعد از ظهر بریاست آقای رضاحکمت تشکیل گردید.

۱ - تصویب صورت مجلس

صورت مجلس روز بیست و ششم آبان ماه را آقای فولادوند (منشی) قرائت کردند.

و کوشش میکنم که در مقابل اقلیت و اکثریت که برای من مساویست آئین نامه را طبق النمل اجرا کنم زیرا مجلس باید سرمشق انتظامات مملکت باشد و آقایان نمایندگان خود مجری این منظور و بالاخص آنکه بصراحت ماده ۸۴ اعلام نتیجه رای بقیام و قعود از وظایف رئیس و منشیان است و در اخذ رای نسبت با آقای هراتی شخصاً نظارت کردم و چون در حدود شصت و سه و چهار نفر قیام کرده بودند موظف بودم بگویم تصویب شد و قطعاً آنچه شده موافق آئین نامه بوده و من هیچگاه خلاف قانون نخواهم کرد.

آقای دکتر شفق بیان نمودند وقتی مجلس میخواهد بملت فقدان یکی از اعضاء خود تعطیل کند هر نوع صحبتی خلاف رسم است.

آقای دهقان راجع بتمه داد آراه آقای فاضلی از آقایان منشیان پرسشی نمودند و آقای دکتر اعتبار اظهار داشتند که از طرف اقلیت مأموریت دارنده بصورت مجلس اعتراض کنند ولی بیاس احترام مرحوم مرآت اسفندیاری موکول بپیمد مینمایند و صورت مجلس تصویب شد.

آقای نایب رئیس با کمال تأسف و تأثر در گذشت مرحوم حسن مرآت اسفندیاری را باطلاع آقایان نمایندگان رسانیده و غرضی از مکارم اخلاق و مراتب

آقای مکی بمنوان اعتراض بصورت مجلس با قرائت مواد ۸۶ و ۸۷ و اشاره بماده ۸۲ نظامنامه اظهار نمودند هنگام اخذ رای نسبت باعتبار نامه آقای هراتی هیچیک از اینمواد رعایت نشده در حالیکه نظامنامه باید روی مصالحی که مورد نظر واضح بوده تعبیر شود و در این باب اکثر نمایندگان و تماشاچیان شاهد بوده اند که موقع اخذ رای بیش از یک سوم نمایندگان قیام نکرده بودند و بالتبجیه رای مشکوک بود و چون فعلاً تأمین قضائی نیست اعلام جرم نسبت بیرونده های مربوطه را بموقع وجود دولت مورد اعتمادی محول میدارند.

آقای نایب رئیس اظهار داشتند بشهادت خداوند هیچ قصد و غرضی جز انجام وظیفه نداشته و ندارم

ساعت پنج بعد از ظهر مجلس بریاست آقای امیر حسین ظفر ایلیخان نایب رئیس تشکیل و صورت جلسه پیش قرائت شد اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین با اجازه - آقایان: مسکر صاحب جمع اورنگ - منصف - ابوالقاسم بهبهانی - محمد تقی بهار - شریف زاده - ابوالقاسم امینی.

غائبین بی اجازه - آقایان: محمد حسین صولت لشقانی - حسن اکبر - تولیت - کامل ما کوئی - محمد کرگانی - دکتر جلال عبده - صدر زاده - بهادری ناصری - شهاب خسروانی - علی و کیلی - ساعد - خویلیر.

خدمت گذاری آن مرحوم رادر مقامات مختلف کشور و دوره های نه گانه نمایندگی ایشان در مجلس شورای ملی و خدمت چندین دوره بست کارپردازی مجلس که همیشه با صحت عمل و جدیت مقرون بوده اظهار ویس از تعزیت و تملیت بخانواده و بازماندگان آن مرحوم پنج ساعت و سه ربع بعد از ظهر بیاس احترام فقید مزبور جلسه را ختم نمودند. جلسه آینده بروز پنجشنبه ۲۰ بان بادستور سابق موکول گردید.

رئیس - آقای بختیار نسبت بصورت جلسه نظری دارید؟

بختیار - خیر.

رئیس - آقای مسعودی نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید؟

محمد علی مسعودی - خیر.

رئیس - آقای ابوالقاسم امینی نسبت بصورت جلسه نظری دارید؟

امینی - خیر.

رئیس - آقای دهقان نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید؟

دهقان - خیر، قبل از دستور عریضی داشتم.

رئیس - آقای کشاورز صدر.

کشاورز صدر - بنده هم قبل از دستور عریضی داشتم.

رئیس - آقای فرامرزی نسبت بصورت مجلس نظری دارید؟

فرامرزی - بلی یک کلمه ایرا اعتراض دارم و آن کلمه «نایب رئیس اول» است چون در نظامنامه معین نکرده که نایب رئیس اول و دوم. رئیس صحیح است یک کلمه دیگر هم «رئیس» اشتباه شده است اینجا اصلاح میشود صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد.

محمد علی مسعودی - بنده اخطار نظامنامه ای دارم.

رئیس - طبق چه ماده ای؟

محمد علی مسعودی - طبق ماده ۱۲۳ در وظائف هیئت رئیسه است.

رئیس - ماده ۱۲۳ گمان میکنم وارد نباشد قرائت میشود.

(ماده ۱۲۳ نظامنامه بشرح ذیل قرائت گردید)

ماده صد و بیست و سوم - اخطار کارمندان رئیس است در باره ناطقینی است که از دائره نظم خارج میشوند و نیز درباره اعضایی است که بواسطه عدم رعایت ماده ۱۱۲ یا باقسام دیگر باعث بی نظمی میشوند.

رئیس - بسیار خوب کافی است، شما آقای حاذقی راجع بچه ماده ای؟

حاذقی - ماده ۱۱۵.

رئیس - قرائت بفرمائید.

(ماده ۱۱۵ نظامنامه بشرح ذیل قرائت شد)

ماده صد و یازدهم - رئیس قبل از اینکه جلسه را ختم نماید در باب دستور جلسه آتی یعنی تعیین روز و ساعت و موضوع مذاکرات بمجلس رجوع مینماید. دستوری باین ترتیب قرار داده شده است در محوطه مجلس و در روزنامه رسمی اعلان خواهد شد. **رئیس** در هر موقعی که لازم بداند میتواند دستور خود را تغییر بدهد.

حاذقی - تخلف شده از این ماده، من میخواهم توضیح بدهم که باین ماده عمل نشده است مجلس شورای ملی وقتش تعیین شده بود روز پنجشنبه گذشته تشکیل جلسه بدهد، دستور مجلس هم معین بود، کارهای ضروری و فوری هم دا تیم که مورد علاقه فرد آقایان نمایندگان محترم بود صحیح است (زنک جلسه را هم زدند و بعد هم مدتی اینجا نشستیم و مدتی بعد اعلام کردند که جلسه بهفته بعد موکول میشود من اعتراض میکنم باینکه چرا تخلف میشود از مواد آیین نامه؟ مجلس در این موقع کارهای حساسی دارد بودجه مملکتی همینطور معوق مانده هزارها مستخدم دولت همین طور گرفتار بدبختی و فقر و فلاکت هستند و ما هفته همینطور درازاندایم...

رئیس - بفرمائید بنشینید وقتی اکثریت بنا شد جلسه تشکیل نمیشود این اعتراض شما وارد نبود تطبیق باین ماده نمیشود.

۲ - طح گزارش کمیسیون بودجه و تصویب دو دوازدهم آبان و آذر دکتر معظمی - بنده یک پیشنهادی تقدیم کردم.

رئیس - پیشنهادی رسیده است از آقای دکتر معظمی و دیگران که لایحه بودجه جزو دستور شود (نمایندگا - صحیح است)

(پیشنهادات بشرح ذیل قرائت گردید)

پیشنهاد میکنم لایحه دوازدهم مقدم بر سایر امور جزء دستور گذارده شود. نبوی.

رئیس - چندین پیشنهاد هست همینطور از آقای دکتر معظمی هم رسیده قرائت بفرمائید.

پیشنهاد میکنم گزارش کمیسیون بودجه پس از قرائت صورت جلسه جزء دستور قرار گیرد. دکتر معظمی.

رئیس - همه مشابه است مخالفی نیست؟

نمایندگان - مخالفی نیست.

رئیس - پس مطرح میشود.

سزاوار - همه موافقتند. (امامی - احسنست)

رئیس - بسیار خوب گزارش کمیسیون بودجه راجع بلایحه دوازدهم مطرح است آقای دکتر متین دفتری موافقت یا مخالف؟

دکتر متین دفتری - بنده مخالفم.

رئیس - بفرمائید.

سزاوار - قرائت کنند اول.

رئیس - طبع و نشر شده آقایان دارند قرائت میشود.

(گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی بشرح زیر قرائت گردید)

کمیسیون بودجه لایحه شماره ۸۳ ۴۶ دولت را که بعنوان بودجه کل کشور در سالهای ۱۳۲۵ و ۱۳۲۶ تقدیم مجلس شورای ملی شده بود مورد شور و مطالعه قرار داده نظر باینکه در ارقام بودجه مزبور نسبت باقلام بودجه مصوب ۱۳۲۴ تفاوت زیادی مشاهده میشد که رسیدگی بان وقت کافی لازم داشت لذا کمیسیون بوجه برای اینکه پرداخت حقوق مستخدمین و مخارج ضروری جاری کشور در دست مطالعه و تهیه گزارش قطعی راجع بلایحه دولت که مستلزم دقت کافی است بعهده تمویق نیفتد را عرض میکنم، بطور مقدمه بعرض آقایان برسانم

که تصویب بودجه مهمترین عملی است که در مجلس میشود و در واقع اساس حقوقی که مجلس شورای ملی در امور کشور دارد و در واقع حقوق و روح و اساس مشروطیت همین بودجه است. که بتصویب مجلس شورای ملی میرسد قطع نظر از این با اوضاع حاضر دایک ما داریم بطوریکه بنده مشروحا و مفصلا در طر برنامه دولت هم بعرض آقایان رساندم وضع هزینه زندگانی بطوری طاقت فرسا است که حقیقتا اگر مجلس شورای ملی این کار را با همکاری دولت حل نکند واقعا میتوانم بگویم که هیچ کاری نکرده است برای اینکه حقیقتا زندگی برای مردم حرا شده است (صحیح است) و بنده مدعی هستم که یکی از عوامل مهم این وضع زندگی امروز و کرانی همین بودجه کشور است (صحیح است) این را بعد عرض میکنم که اسباب نگرانی نباشد البته گمان میکنم همه آقایان چه اقلیت و چه اکثریت همه نظر دارند که یک راه حلی پیدا بکنند که حقوق مستخدمین دولت عقب نماند (صحیح است) بنا بر این اگر ما اینجا مخالفت میکنیم منظور این نیست که یک کار شکنی کرده باشیم و اشکالی کرده باشیم که بودجه جاری دولت که مربوط بودجه مستخدمین دولت است برای اینکه واقعا طبقه ای که در کشور ما از همه بیشتر استحقاق کم کم و همراهمی دارند و واقعا آنهاز تکا گنیشان روزمره است این حقوقی را هم که میگیرند با تمام این اضافاتی که بهشان داده شده باین کرانی زندگی تکافو زندگی آنها را نمیکند بنا بر این سزاوار نیست که ما در اینجا یک ترتیبی پیش بیاوریم که یک روز حقوق آنها عقب نیفتد ولی در عین حال ما نمیتوانیم از وظایف نمایندگان خودمان هم صرف نظر بکنیم و یک نکات اساسی که در حق خود همان مستخدمین هم تأثیر دارد نگوئیم اینجا حساب کرده ام بنده باین بودجه دولت در نظر اعتراض دارم قبلا هم از آقای وزیر دارائی استدعا میکنم که باین عریض بنده توجه بفرمائید ما اینجا می خواهیم یک مسئله ای را حل بکنیم (صحیح است) و ایشان هم باید اینجا راه حل پیدا بکنند مقصود اینست که آن مذاکراتی که در موقع برنامه پیش آمد اینجا پیش نیاید و تکرار نشود ما هم قصدمان مراضه و مباحثه نیست اینجا و چون ایشان خیلی مهارت دارند در جواب گفتن و خیلی حصار جواب هستند خواهش میکنم اینجا از منطق و از اصولی که بنده عرض میکنم از شان خواهش میکنم خارج نشوند. (هزیر - چشم بشرط اینکه جناب عالی هم امشب رای بدهید زودتر بگذرد) این بودجه دو اشکال دارد از نظر بنده، یکی این که این بودجه مستند است هم بویژه های غیر قانونی و هم در آمده های غیر قانونی و البته خوب، ما آن روز در ضمن برنامه دولت چند تذکراتی دادیم که آقایان مالیاتهایی که گرفته اند و میگیرند اینها بر خلاف قانون است یعنی بوجه یک قانونی بر قرار نشده است و انتظار داشتیم که آقای وزیر دارائی در این باب بعد از تذکرات مایک توجهاتی بفرمائید عرض کنم ایشان فرمودند که در موضوع مالیات ملددر واقع از قانون خارج نشده ایم و حتی کتشی هم کرده ایم بنده هم بایشان ثابت کردم که تغییر کسر نکرده ام اگر هم کسر کردید از مالیات اشخاص متعول کسر کردید

و اگر هم کسر کردید از مالیات طبقه اعیان کسر کردید از طبقه ضعیف تر نکرید و باشخاص بی بضاعت افزودید و ایشان بعد خودشان را با بنده مقایسه کردند مثل اینکه بنده از طبقه اشرافم و ایشان از طبقه ضعیف و بیچارگان بر فرض هم اینچور باشد و بنده از اشراف باشم و شما هم از زنجبران باشید هیچ مانعی ندارد که اگر یک کسی از بقیه بالا باشد بشفیع طبقه باین صحت بکند صرفه خودش را رعایت کرده برای اینکه حالا ما اینجا اسمان نمایندگان ملت بدانیم بایستی بدانیم که باید یک عملتی باشد که ما هم نماینده آنها باشیم و از مردم از کرسنگی از بین برونند، از فقر و بدبختی از بین برونند بگرملتی نمایانند و وقتیکه عملتی نمایانند نشان هم باقی نمانند (صحیح است) پس بنا بر این اگر بنده بر فرض تصور آقای وزیر دارائی جزء طبقه حاکمه یا طبقه اشراف اممکت یا طبقه متعولین مملکت باشم، هیچ اشکالی ندارد که حمایت از طبقه ضعیف کرده باشم، اگر اینکار را می بینم بصره خودم میکنم، حالا بنده میخواهم عرض بکنم که بنده ر حساب زندگی را برسد جزء متعولین مملکت نیستم (باتفاق کلیج مملکت متعول ندارد اصلا) ایراد دوم که بنده باین بودجه دارم این کسر فاحشی است که در اینجا نشان داده شده، بنده نمیدانم حقیقتا متعیرم، میل دارم که آقای وزیر دارائی این مسئله را روشن بکنند، هر قدر هم که ما خوش بین باشیم این بودجه قریب دو میلیارد و نیم کسر نشا میدهد ولی میفرمائید جایی هیچگونه نگرانی نیست برای اینکه ما هزینه ها را روی در آمده ها که وصول میشود خواهیم پرداخت، بنده هر چه فکر میکنم که اینچور بودجه نوشتن سابقه ندارد، پیش ما که سابقه نداشت و این یک اختراعی است که اخیراً شده که دو میلیارد و نیم (شوخی نیست) کسر بوجه باشد این دو میلیارد و نیم کسری که دارید اگر امیدوار هستید که شما میتوانید در آمدتان را طوری وصول بکنید که این دو میلیارد و نیم از بین برود، اگر امیدواری دارید پس چرا شما بودجه را اینطور مینویسید؟ را بودجه رایکطوری نوشته اند که مملکت را ورشکسته میخواند مرفعی بکنید؟ و اگر این امیدواری را ندارید و حقیقتا ما دو میلیارد و نیم کسر بودجه داریم که یک خطر بزرگی است و این سرچشمه تمام این بدبختیهای ما است، سرچشمه تمام این کرانی زندگی است، باید یک فکر عاجلی کرد، فایده اش چه چیز است که ما می مستخدمین دولت اضافه حقوق بدهیم و سطح زندگی گرانتر بشود؟ برای اینکه مستخدمین هم ترجیح میدهند که مثل سابق که اشل ۳۲۰ ریال بود ۳۲۰ ریال حقوق بگیرند و این ۳۲۰ ریال تکافوی زندگی آنها را بکند تا اینکه ۳۰۰۰ ریال بگیرند و تازه این ۳۰۰۰ ریال هیچ مخارج را تأمین نکند، این گول زدن مستخدمین است، این گول زدن کارمندان دولت است، بنده امروز یک روزنامه ای بدستم رسیده از اروپا راجع بتدل فاحشی که در زندگانی ابطالیا در این اواخر پیش آمده است که از آقای وزیر دارائی میل داشته

باشند این روزنامه را میفرستم خدمتشان مطالعه بفرمائید آنجا بواسطه تدابیری که دولت کرده و مخصوصا تذکر دادند بواسطه صرفه جوئی که در بودجه کردند و تدابیر دیگری مخصوصا تذکر داده که اضافه کردن دستمزد و حقوق توه نکرده برای اینکه هر چقدر اضافه حقوق دستمزد بالا برود بودجه اضافه میشود و هیچ نتیجه ای ندارد بلکه نتیجه معکوس دارد و زندگی گران تر میشود و پول ارزش خودش را کم میکند و هزینه زندگی روز بروز طاقت فرسا تر میشود، این یک نمونه عملی است که همین ایامی که ما داریم زندگانی میکنیم جنسو چندان می بینیم و بایستی اینجا بعقیده بنده ما مشایبه یک تصمیم بگیریم یا یک پیشنهادی یا یک طرحی بهتر تر بی که آقایان میدانند که حقو مستخدمین در اینام تصویب شود (صحیح است) ولی اگر بنا بشود که ما باین ترتیبی که کمیسیون بودجه پیشنهاد کرده روی بیا به بودجه پیشنهادی باین کسر فاحشی که ما در بودجه می بینیم این را سابقه قرار بدهیم و تصویب بکنیم باید منتظر بشویم که همینطور قلم بقم همراه خواهد رفت و این بودجه باین کسر فاحشش که منشاء بزرگ کرانی زندگانی امروزه است همینطور دنبال خواهد شد و ما هم کاری نکرده ایم و مستخدمین را هم واقعا گول زده ایم، اضافه حقوق بهر عنوانی که مستخدمین بدهند مادامیکه هزینه زندگی باین نامده بنظر بنده هم خودمان را گول زد ایم و هم مستخدمین را مغبون کرده ایم اینست که بنده مخالفم که ما اصلا یک تصمیمی بگیریم و یک چیزی را تصویب بکنیم که پایه اش روی یک بودجه ای باشد که آن بودجه یک کسر فاحشی داشته باشد بایستی موقتا یک تصمیم امشب گرفته شود که مخارج ماه آبان را ما امشب تصویب بکنیم و بلافاصله کمیسیون بودجه تمام اوقاش را هر روز صبح و عصر و شب صرف بکنند بنشینند یک بودجه با موازنه درست بکنند و چیزها زیاد را حذف و آن مخارج قطعی را بادر نظر گرفتن در آمده های که حتمی الوصول است در نظر بگیرند و بنده بشما قول میدهم که اگر بودجه ما تأمین شود یک قدم بزرگی بطرف باین آوردن هزینه زندگی خواهیم برداشت بنده بطور میتوانم موافقت کنم باینکه بودجه ایکه اساس بر تحمیل مضافه است مالزاقم (این حرف نیست آقای وزیر دارائی) الان با ارقام بشما ثابت میکنم که تمام در آمد این کشور، اقلام مهم در آمد کدر این بودجه پیش بینی شده تمام تحمیل است بر توده مردم، اکثریت مردم، ما اینجا مرد قماش، قند و شکر، جای نفت و اینها یک چیز هائی است که مورد احتیاج همه است، همه مردم از اینها زندگی میکنند قماش تا حالا غیر از خورده فروشیش کاری ندارد. (برزین - دارو هم بفرمائید) توجه بفرمائید آقایان عوارضی که از انواع قماش گرفته میشود این همان قماش است که بایستی مردم بدبخت ایران دعاتما، کارگرا خلاصه طبقات ضعیف این مملکت با آن ستهودت بکنند این یک چیزی است که برای همه لازم است حتی وقتی که مردم برای گفتن هم لازم است یک همچو جنسی حقوق کم کیش از روی وزن ۲۹۰ ریال تا ۶۰٪ مالیات راه یک تاده ریال

و خلاصه شش درصد های تیر واردات ، ده درصد هوارش ... چهل و پنج درصد حق انحصار همه اینها بقماش بیچاره اضافه میشود و نتیجه اش این میشود که خلاصه شصت و یک در صد بهای سیف بقلم قماش اضافه میشود ، حالاً تا از دست این عدل فروش بدست خورده فروش واز خورده فروش خلاصه تا بدست مردم برسد به بنیاد چند در صد میشود ؟ قند و شکر که البته خوراک عمومی ملت ایران است قند را نمیشود گفت در این مملکت یک چیز لوکسی است میتوانم عرض کنم که قسمت مهمی از مردم ایران بخصوص دهاتی ها از عین آنها اصلاً خورا کشان عبارت از یک چای است که میخورند با یک تکه نان و دیگر چیزی ندارند ، این قند و شکر حالا بنده جزئی از هوارش نیستیم بلکه اسباب زحمتان میشود مطابق این صورتی که بنده دارم ۲۶۸ در صد بهش هوارش تعلق میگیرد چای بطور متوسط ۸۵/۶ در صد هوارش بهش تعلق میگیرد از این اقلام مختلف نفت و بنزین ، نفت و بنزین سوخت تمام مردم ایران است بخصوص بنزین که وسیله نقلیه است و در حمل و نقل یکی از عوامل قیمت ها حساب میشود هر قدر که ما بر نفت و بنزین اضافه بکنیم در واقع زندگی ، خواربار مردم را گران کرده ایم تفاوت نرخ فروش شرکت نفت با فروش دولت ۴۴ ریال یا ۲۲۹/۰ در هر بیست و پنج بنزین تفاوت نرخ فروش شرکت نفت بدولت ۵/۵ ریال یا ۷۵ در صد در لیترا ملاحظه فرمائید ۷۵ در صد این یک چند فقره نمونه بود حالا بنده راجع به دارو و صورت ندارم که خدمت آقایان عرض کنم خلاصه این بودجه تقدیمی دولت پایه اش روی این درآمدها است درآمدهائی است که خودم مهمترین عامل گرانی زندگانی است ، در مقابل این ملاحظه فرمائید ، اتومبیل سواری (اگر کامیون بود بنده عرضی نداشتم) اتومبیل سواری که البته اگر یک کالای لوکسی در مملکت فرض شود اتومبیل سواری است ، اتومبیل سواری که مورد حاجت طبقه حاکمه مملکت است ، معتبر اینکه یک روایتی من شنیده ام پنج در صد هوارش گرفته میشود و بطوریکه در بودجه تقدیمی آقای وزیر دارائی من دیدم یازده در صد ، از قماش ۶۱ در صد میگیرند از قند و شکر ۲۶۸ درصد - خلاصه از جای ۸۵/۶ در صد ولی از اتومبیل نمیدانم پنج در صد یا ۱۵ در صد (یکنگفر از نمایندگان - ده در صد) یا ده در صد خوب حالا مال قسمت توتون مثلا توتون چق بنده اینجا یادداشت کرده بودم ۴۱۰ در صد ، ۴۱۰ در صد از توتون چق که مسلماً مورد مصرف طبقه سوم مملکت است ، اشخاص طبقه اول و دوم که چق نمیکشند خلاصه از چق کتکها ۳۱۰ در صد میگیرند ، این یک ارقامی است دیگر دلیلی از این زبان دارتر و جان دارتر چه چیزی عرض کنم بودجه این کشور که هشت میلیارد و نیم برای مخارج پیش بینی گردیده و دو میلیارد و نیم کسر دارد در آمد همش این چیزها است ، این اقلامی است که از مردم بدبخت طبقه سوم میگیرند زندگانی را گران میکند و همان مستخدم بیچاره که دلتش را خوش میکنند که شا اضافه حقوق گرفت اید اضافه فنی و اضافه زمان جنگ ۱۳۲۰ تمام اینها را که حساب میکنیم وقتی که این مخارج

را جلوش میگذارند در واقع مثل اینست که نه فقط حقوق مستخدم را اضافه نکردند بلکه حقوق مستخدمین چون ارزش ریال کم شده است ، کم شده است بنده استعفا میکنم از حضور آقایان هاجزانه استرحام میکنم که امشب ما بنشینیم برسم علی الحساب بهر ترتیبی که آقایان صلاح میدانند یک تصمیمی بگیریم که خیال مستخدمین دولت امشب راحت شود و پرداخت حقوق آبانماه همین فردا صورت بگیرد ولی بلافاصله مجلس تمام کارهای خودش را کنار بگذارد ... آقایان اگر شما برای هزینه زندگی فکری نکنید واقعا مثل اینکه هیچ کاری نکرده اید ، آمدن و نشستن در اینجا وقت تلف کردن است ، بطور کلی قبل از هر چیز اصولاً عمران ، آبادی ، برنامه هفت ساله ، برنامه چندساله ، هر کاری که در این کشور باشد مادام که هزینه زندگانی یابین نیاید و برای تمام طبقات زندگانی قابل تحمل بشود محال است که ما موفق به هیچ اصلاحی بشویم حالا اعتراضاتی بنده راجع باقلام بودجه دارم و یک پیشنهاداتی هم دارم و تبصره هائی هم دارم که در موقع طرح ، در موقعیکه مذاکره در کلیات تمام شد آنها را بنده تقدیم مقام ریاست خواهم کرد ولی در کلیات بنده عقیده ام اینست که ما تکلیف حقوق آبانماه را معین بکنیم ولی استعفا میکنم و باز هم تکرار میکنم بنشینیم و یک بودجه با کمک آقای وزیر دارائی با راهنمایی ایشان که خوب مطلع هستند و احاطه دارند بر تمام امور مالی مملکت و یک بودجه با تعادل و اگر هم ممکن باشد در آمدمان بیشتر باشد معین کنیم برای اینکه درآمد همیشه وصولش حتی نیست ولی مخارج حتی است ، در هزینه ممکنست صرفه جویی بشود ولی درآمد ، ممکن است سوخت پیدا بشود بنشینیم و یک راه حلی برای این هزینه زندگی در نظر بگیریم یک اصلاح اساسی در اقتصادیات مملکت بکنیم تا این بودجه کشور درست نشود هیچگونه اصلاح اقتصادی در این کشور میسر نخواهد بود .

رئیس - آقای مغیر فرمائید .

مخبر کمیسیون بودجه (آقای دکتر مصباح زاده) - جناب آقای دکتر متین دفتری بیاناتی فرمودند که اگر ابتدا نمیفرمودند که من مخالف این گزارش هستم بنده تصور میکردم که ایشان صد درصد موافق گزارش کمیسیون خواهند بود این دلائلی که اظهار فرمودند همان دلائلی است که کمیسیون بودجه را مجبور کرد که این گزارش را امروز به مجلس شورای ملی تقدیم بکند . آقایان بظاظر دارند در روز های اواخر آبان بود که بودجه ۲۶ و ۲۵ از طرف آقای وزیر دارائی بمجلس داده شد دوسه روز بیشتر بهما آبان باقی نمانده بود که توزیع شد و منتشر شد و طبقه این لایحه در کمیسیون بودجه مطرح شد چندین موضوع در آنجا پیش آمد کرد یکی فکری که خود کمیسیون بودجه از ابتدا داشت بر اینکه یک دقت و رسیدگی کاملی به بودجه مملکت بکند و قبل از اینکه خود لایحه بودجه بکمیسیون برسد خود کمیسیون چندین بیچاره که دلتش را خوش میکنند که شا اضافه حقوق گرفت اید اضافه فنی و اضافه زمان جنگ ۲۷۰ کمال دقت را بکنیم و ارقام و اقلام زیادی را حذف بکنیم این

یک موضوع بود موضوع دوم این بود کاین لایحه دوات مستلزم یک دقت کافی بود که ما بتوانیم به یک یک اقلام رسیدگی بکنیم واز اینجهت ما مجبور بودیم که یک وقت بیشتری در دست داشته باشیم و از آن استفاده بکنیم و متأسفانه بنده بجهت اینکه این لایحه دولت مبتنی بود بیک تصویب نامه هائی که ما بایستی نسبت بیک یک آنها رسیدگی کامل بکنیم از اینجهت ما نتوانستیم در این وقت کمی که داشتیم یک گزارشی راجع بلایحه بودجه بمجلس تقدیم بکنیم واز طرفی خواستیم که آنچه که میکنیم ملاک قانونی داشته باشد و اساس قانونی داشته باشد همانطور که جناب آقای دکتر فرمودند ما هم همانطور فکر میکنیم ، ما میخواهیم که آنچه که بمجلس میآید آنچه که مجلس تصویب میکند آنچه که دولت انجام میکند تمام یک ملاک و اساس قانونی داشته باشد و در این مورد متأسفانه بودجه دولت ، این بودجه ای که دولت تقدیم کرده این مبنا و ملاک را ندارد و بیشتر پایه و اساس تصویب نامه های دولت است که در حدود صد تصویب نامه میشود که صورت بیزش را من خودم درست دارم و هنوز مورد مطالعه قرار نکرده ، ما از یکطرف خواستیم در این آخر ماهی حقوق مستخدمین پرداخت بشود ولی حقوق قانونی آنها پرداخت بشود (صحیح است) و باینجهت اول ما روی ملاک و پایه و اساس قانونی بودجه رقبتم به ۲۴ یعنی آن آخرین مرحله ای که مجلس این دارائی با راهنمایی ایشان که خوب مطلع هستند و بودجه را تصویب کرده بود مادام که بودجه در دست ما بود ما ملاک و پایه اساسی کارمان قرار دادیم این یکی بنا بر این است که جناب آقای دکتر فرمودند که ما بودجه ۲۵ و ۲۶ را مورد عمل قرار داده ایم اینطور نیست ابتدا ما نه در این گزارش اسمی از بودجه ۲۵ و ۲۶ نبردیم و نه کمیسیون چنین نظری داشته است ، دوم اینکه برای اینکه چرخهای دولت بگردش بیفتد و از کار نیفتد در مدت دو ماه هم اجازه دادیم که چهل میلیون ریال (یکنگفر از نمایندگان - چهل میلیون تومان) صحیح است چهل میلیون تومان خرج ضروری مملکت را بکنند از تصویب کمیسیون بودجه که باین ترتیب دولت هر خرجی را که میخواهد بکند آن خرجی را که ما تشخیص بدیم ضروری و لازم است برای مملکت آن خرج را بکنند .

سوم - اینکه ما در گزارش هم قید کردیم که این خرج هائی که حالا اجازه پرداختش داده میشود و آن حقوق هائی که پرداخت میشود این اجازه ها ابتدا مؤید تصویب نامه هائی که دولت در زمان فترت و تا امروز صادر کرده نخواهد بود بنا بر این بنده نمیدانم که جناب آقای دکتر متین دفتری بچه قسمت این گزارش اعتراض دارند ، برای اینکه همان نگرانی که ایشان داشتند اعضای کمیسیون بودجه هم داشتند و ما هم داریم و برای رفع همین نگرانی جناب عالی این کار را کردیم و این گزارش را تهیه کردیم و آن وقت دوظرف این دو ماه البته کمیسیون بودجه مجال دارد ، وقت دارد ، و ما می نشینیم راجع بودجه تقدیمی دولت صحبت میکنیم ، تصمیم میگیریم و گزارش خودمان را بمجلس تقدیم خواهیم کرد ، البته یک وقت کافی لازم است برای اینکه یک بودجه ای که در سال ۱۳۲۴ ، چهار صد و پنجاه میلیون تومان بوده در سال ۱۳۲۵ ، شصت میلیون

تومان شده است و در سال ۱۳۲۶ ، هشتصد میلیون تومان شده است ، باید کمیسیون بودجه رسیدگی بکند ببیند که این مخارج زیادی از کجا ایجاد شده و آن پول هائی که از مردم گرفتند بچه خرج هائی دولت مصرف کرده است از این جهت است که بنده تصور میکنم که اگر ما میخواهیم هم بکارهای مملکت کمک بشود و هم مستخدمین حقوق بگیرند و هم اینکه مجال و وقت کافی باشد که ما بودجه مملکت رسیدگی بکنیم چاره جز تصویب این گزارش کمیسیون نخواهیم داشت .

نمایندگان - صحیح است .

رئیس - آقای وزیر دارائی :

وزیر دارائی - بنده فقط چند توضیح مختصر خواستم بعرض مجلس شورای ملی برسانم تصدیق زیادی هم ندارم البته همانطور که آقای دکتر متین دفتری فرمودند هم نظر دولت و هم نظر مجلس شورای ملی هم اکثریت و هم اقلیت است که هر چه زودتر ترتیبی برای پرداخت حقوق مستخدمین داده شود گوار مضیق و مشکل بیرون بیایند (صحیح است) و باین جهت هر پیشنهادی که این منظور را تأمین میکند فرمائید ، آن گزارش کمیسیون بودجه را قبول ندارید پیشنهادی فرمائید که این نظر اصلی مجلس و دولت تأمین بشود بنده حاضر قبول بکنم ، نظر خاصی که نیست ، مقصود اصلی تأمین همین منظوری است که فرمودید ، در باب مشاغل فنی که فرمودید بنده عرضی ندارم بخصوص که امشب جای این حرفها نیست همه باید سعی بکنیم که اصل مقصود تأمین شود (صحیح است) قنطردو نکته را لازم میدانم توضیح عرض کنم یکی راجع بمالیاتها بود و یکی هم راجع بکمیسیون بودجه است در ضمن توضیحاتشان یک اشاره برایش بنده در موقع برنامه فرمودند و مدارک ارقامی خودشان را هم امروز ابراز فرمودند این یک توضیح را خواستم عرض کنم که بنده در موقع توضیحاتی که در جواب آقای دکتر متین دفتری میدادم راجع باینکه بودجه مملکت یعنی عواید مملکت از طبقه عامه گرفته نمیشود عرایضی نکردم ، ایراد ایشان آن موقع این بود که در دوره فترت مالیاتها کفایت کرده است که از طبقه مردم ضعیف گرفته میشود آن را بنده عرض کردم که اگر در مالیاتها در نتیجه تصمیم دولت تغییراتی داده شده آن تحمیلی بطبقه ضعیف نشده است ، این مطالبی که حالا جناب عالی فرمودید هیچکدامش مورد ایراد ورد بنده نیست دلایل و ارقامش یهلوی بنده هست هر ساعت که بفرمائید عرض میکنم ولی اینها که دیروز و امروز برقرار نشده (صحیح است) از روی یک شکر ادوات در گمرک (قبل از جنگ بود البته) میخرید تنی ده لیره یعنی نرخ رسمی کیلویی چهار عباسی و میفروخت اوایل امر هر کیلو پنج قران ، شش قران ، هفت قران ، این عوارض از آنروز اضافه شد از آن روز شروع شد ، همان طور که میفرمائید تمام حوائج ضروری مردم ، طبقه عامه هوارش کمر شکنی بسته شده ، بنده شخصاً و دولت معتقد هستیم که اولین اصلاح این مملکت عبارت از این خواهد بود که تبدیلی در این هوارش بشود (صحیح است) کلاماً فرمایش آقای دکتر متین دفتری را بنده قبول دارم و برای انجام این کار هم تمام اطلاعات خودم را در اختیار

مجلس شورای ملی میگذارم اهم از این که باستی که الان هستم مفتخر بخدمت باشم یا اصلاً خدمت دولتی نداشته باشم بنده حاضر آنچه که میخواهید تقدیم بکنم زیرا کلاماً میدانم این که اولین وظیفه مملکت و مردم و مجلس شورای ملی است (صحیح است) ولی اینها امروز گذاشته نشده و بنیان آنها است گذاشته شده است این را باید اصلاح کرد هم قماش هم جای هم شکر عرض کنم دارم و همه چیز (صحیح است) بنده تنها یک استدعائی دارم و آن این است تا روزیکه مجلس یک تصمیم قطعی برای این کار نگیرد هر کدام از آقایان در تصمیم خودشان یک مطالعه ای فرمائید که چه باید بکنیم البته آنهم وظیفه دولت است بنده میخواهم عرض بکنم که این کار وظیفه آقایان است ، وظیفه دولت است البته ، وظیفه مجلس شورای ملی تصویب است اول وظیفه دولت است که این عمل را بکنند ولی آقایان این فکر را فرمائید که این همه تقاضائی که بنا بتقلید از وضع تمدن اروپا پیدا شده است این را هم نمیشود تأمین کرد ، یعنی اگر بنا باشد یک تبدیل مالیاتی بشود البته باید طوری بشود که متناسب با دارائی مردم باشد در آن حدود هم ممکن است که احتیاجات عمومی مملکت و اقتصادی ، و اجتماع مملکت تأمین بشود این را هم باید البته آقایان در نظر بگیرند اما نکته ای که فرمودند راجع بکسر نواحش بودجه یکدفعه دیگر توضیحش را بعرض آقایان رسانیدم عرض کردم ترتیبی که پیش آمده یعنی تصویب مخارج فوق العاده و اضافه که در دوره فترت پیش آمد و انجام میگرفت بسته بحوائج فوق العاده و غیر قابل اجتناب روز بود باین جهت ، از ارسال بانصمیمات جدا گانه مخارج تازه ای ایجاد میشد بدون اینکه باشد که در حدود بودجه این مخارج زیادی تأمین شده باشد باین جهت جمع مخارج را وقتی آخر سال زدن باجمع عوایدی که آن روز بر قرار بود مطابقت نمی کرد ولی این بودجه ای که برای امال نوشته شد قید دارد (ملاحظه فرمودید که در خود متن آنچه هست) قیدش این است ، البته آقایان تصدیق می فرمائید که اگر بودجه خرج ۸۱۲ میلیون تومان باشد و عواید وصولی این مملکت یعنی عواید قابل وصولی مملکت باین حدود نرسد یک مشکل فوق العاده برای وزارت دارائی ایجاد میشود که باستناد قید « پرداخت مخارج در حدود وصولیهای کشور » یعنی هر چه که باستناد بودجه ، خرج میخواهند بپردازند با اختیار و زرداری بگذاریم که در حدود آنچه که وصول میشود پرداخت بکنند آقایان تصدیق میفرمائید که در درجه اول فشار بخود وزارت دارائی وارد میشود اگر وزارت دارائی بخواهد این پرداخت را در حدود عواید نکند در زیر بار قرض می رود باین دلیل اول کسی که معتقد است و منتظر است که اقدام جدی وافی بشود بر اینکه بودجه تبدیل بشود در حدود عواید حتی الوصول یا لا اقل قابل وصول بشود وزارت دارائی است باین جهت بنده عرض کردم که در اختیار کمیسیون بودجه و مجلس شورای ملی خواهیم بود که در این قسمت هر چه لازم است همکاری بکنیم بهمت آقایان و بخدمت بنده (یکنگفر از نمایندگان - خود آقا هم امضاء کردید) امضاء کردم برای اینکه تمهیدش را هم انجام دادم ، این

ریز جمع و خرج بودجه ششماه است و ممکن است خدمت آقایان هر کدامش را میل دارند بخوانم و ملاحظه فرمائید جمع کل مخارج شش ماهه ۳۱۱ میلیون تومان است و در همین حدود هم خرج کردیم یعنی در شش ماهه اول سال ، (یکنگفر از نمایندگان - وصولی چطور) عرض کردم ۳۱۱ میلیون تومان وصولی است (دکتر متین دفتری - کالاهای موجود ذخیره را نفروختید ؟) عرض کنم اگر ایراد دیگر میفرمودید که این شصت میلیون تومان ، شصت میلیون تومان ، هشتصد میلیون تومان را چه میکنید وارد تر بود (دکتر متین دفتری - مالیاتها معوقه راهم وصول فرمودید) ... آن هم صورتش این چاهست بنده با تمام اطلاعاتی که لازم است این جا آمدم هر چه میخواهید بنده تقدیم میکنم و با وجود این که البته هر روز نمیشود صورت عواید و مخارج آن روز را داشت بنده تا آخرش ماه تمام صورتش را دارم و تا آخر آبان ماه هم صورت عمل کرد ما این جا هست و موجودی دولت هم ۱۴ میلیون تومان تقدیم شده است و دو میلیون و شصت هزار لیره ارز ، یعنی علاوه بر اینکه تا آخر آبان کلیه مخارج مملکت در حدود بودجه ۸۱۲ میلیون تومان با قید این که در حدود وصولی بپردازیم گذشته است ، عرض کردم دیناری هم خرج اضافی نکردیم ۴۵ میلیون تومان هم از قروض گذشته برداشتیم و نیز عرض کردم ۲ میلیون و شصت هزار لیره ارز داریم و ۱۴ میلیون تومان هم نقد موجود است البته این تقدیمه عرض میکنم از حیث وجوه عمومی است نه وجوه اختصاصی چون وجوه خصوصی ، خالصجات ، وجوه قناعت ، بازنشستگی ، صندوق دادگستری طلبهای دیگری هم حتی داریم نه تنها مقروض نیستیم الان طلب خزانه داری کل ، از اداره کل غله که بایستی غله بخردند در این موقع که موقع جمع آوری محصول است ۲۷ میلیون و نیم تومان خزانه داری کل از اداره غله بابت خرید غله طلبکار است بنا بر این جنس نفروخته ایم و چیزی هم اضافه خرید داریم اگر میفرمائید شصت میلیون تومان عایدی داریم ، همان شصت میلیون تومان بخواهم خرج کنیم بنده حرفی ندارم ولی میخواهم عرض بکنم که کوشش فرمائید که تا تصویب این گزارش کمیسیون بنده یا هر کس که جای من باشد بیاید بگوید چون یک خرجی را تصویب فرمودید قرض میخواهیم بکنیم خیر قرض نمیکشیم این راهم که عرض کردم در حدود سی و چند میلیون تومان وجه موجودی است که اگر یکی دو ماه هم کسر بیآوریم ممکن است از این محل یا جای دیگر تبدیل بشود در هر صورت بنده یادداشت دیگری ندارم فرمایش دیگری هم نداشته باشید بفرمائید جواب عرض میکنم .

رئیس - آقای فولادوند .

فولادوند - البته بودجه دولت مطرح نبود که ما بتوانیم یک یادداشت هائی تهیه بکنیم این جا که صحبت شد بنده روی فرمایش بعضی از آقایان یک چیز هائی یادداشت کردم که بعرض آقایان و بسم ملت ایران برسانم ، یک عده ای از آقایان کلیه این طور جلوه میدهند که ما و همکار های ما با هر عمل خلاف دولت موافقت میکنند این جور است در صورتی که ماها که از یک مملکت خارج بلند نشده ایم این جا بیاییم ، این جا ما با هر امر صحیحی موافقت

و با هر امر غلطی هم موافقت (خنده حضار) .
 بیخنده آقا اشتباه کردم با هر امر غلطی مخالفم ،
 بنده چون در عدلیه بودم و مدعی العموم بودم سال
 ها حرف میزد ، با یک غلطی که آقایان بخندند
 بنده از رو نیروم و حرفم را میزنم یکمده از آقایان
 معتقدند که مثل دوره چهاردهم هر چند روز یک
 دفعه یکدولتی روی کار بیآورند بعد از چند روز
 آبروی آن دولت را بریزند و دو باره آندولت را
 روانه بکنند و باز یکدولت دیگری بیآورند برای
 این که نشان بدهم که این عمل واقعا از روی حسن
 نیت عمل نشد نشان میدهم آقای ساعد و آقای حکیمی
 را که دو نفر از رجال وطن پرست و درستکار ما
 بودند (صحیح است) و ملاظه کردید که آن ها
 با چه ترتیب و با چه هفتی از این مجلس رفتند
 (بعضی از نمایندگان - خودشان رفتند آقا) ...
 بلی خودشان میخواستند رئیس الوزرا بشوند این که
 مایشتیبانی میکنند از آقای قوام السلطنه ، ما میخواستیم
 یکدولتی معتدرو توانا البته بصورت قانونی اینجا باشد
 و برای این مملکت کار کند . یک مملکتی که در برابر خاک
 زاین خاک دارد و یک پنجم آن را ایلات و عشایر تشکیل
 میدهند این را هر دولت سه ماهه و دو ماهه و چند ماهه
 نمی تواند اداره بکند (صحیح است) . بنده برای
 اینکه آقایان افما بدانند که من با فکر صحیح شان
 کاملا موافقم آقایان اینجا بگویند و بملک ایران
 بگویند که ما از رجال امتحان داده و ورزیده مان آن
 شخصی که وطن پرست است ما برای ریاست دولت
 پیشنهاد میکنیم ولی تا آخر دوره دیگر موافقت
 نمی کنیم ولی اگر یک وزیر فلان رفیقشان را
 نیابرد مدیر کل کند فلان اتومبیل فلان کس را
 نگرفت او را هزلش نکنند بعد از دو ماه اگر قبول
 کردند تمهید کردند که یک رئیس الوزرا را - اقل
 یکسال برای این مملکت نگاهدارند بنده اگر
 موافقت نکنم و همفکرهای بنده خیال میکنند خیانت
 بملکت کرده ایم و الا ما از قوام السلطنه بیجهت
 پشتیبانی نمی کنیم بنده نیخوام روضه خوانی بکنم
 چه شد آذربایجان و نتیجه آن ، هیچکدام اینها را
 نمی گویم عرض میکنم بفرمایش آقایان این بدیکی
 خوب را بیآورید و بهترش را پیدا کنید ولی شرط کنید
 تا یکسال هزلش نکنیم بنده موافقم والا هر دو ماه
 یکدفعه یکدولت بیاید اینجا بعد با کمال خفت مثل
 آقای حکیم الملک بیاید از درب مجلس راه بیفتد
 برود ما چون بر آن قسم خورده ایم حاضر نیستیم که
 از این افکار تبعیت بکنیم (صحیح است - احسن)
 اماراج بیودجه بلی در موقع طرح برنامه دولت اینجا
 آنچه لازم بود قش و توپین آقایان بر رئیس الوزرا
 دادند که در زمان قنرت ایشان بد کار کردند (امامی
 اهری - فحش و توهین بنظر شما بود) حالا رئیس الوزرا
 وزیر دارائی هیئت دولت یک کنایه دستشان گرفته
 اند آورده اند داده اند بپسلی که آقایان و کلاما
 میخواستیم این قدر پول بگیریم ، این قدر خرج کنیم
 خوب آقایان هر کدام را میگویند اضافه است کم کنید
 و هر کدام که کم است زیادش کنید **مصلحت** برای
 مستخدمین دولت میسوزد حقوقشان را پنج برابر
 کنید ، حقوق قضات اگر باید بیشتر باشد و قضات
 شریف باشند تا حکم خوب بدهند تلفزند حقوقشان را سه برابر
 کنید این دیگر با دولت نیست آقا با مجلس شورای ملی است

میخواهد در سرحد آذربایجان سه یادگان نباشد و
 یاد آن باشد ، آن راهم بزیند ، یا اگر میخواهد
 باز آنها اضافه حقوق ندهد چه مانعی دارد ، یا اگر
 میخواهد دانشگاه تبریز را ازین بریزد و حذف
 کنید خود دانید ، یا اگر اتومبیل های رئیس الوزرا
 و وزراء را میخواهد بگیرد آن راهم حذف کنید
 یا اگر میخواهد باین بدبخت های جوق کش بیچاره
 ارفاق کند ، مالیاتشان را بریزد و حذف کنید و
 بخانه ها و املاک و مستغلات اضافه کنید آن را
 اضافه کنید ، این هم آقا بادولت است که چهار ماه
 و نیم مجلس برای اعتبارنامه های آقایان و کلاء
 معطل است و ما اینجا حرف میزنیم ؟ منظور یک
 عده اینجا این است که بودجه دولت را تصویب نکنند
 دولت را مثل یک غلام پشت سر خودشان بیندازند
 هر ماه بیایند اینجا بگویند مستخدمین ما میخواستیم
 حقوق بدهیم ما میخواستیم دو دوازدهم تصویب بکنیم
 الان آقا چندم برج است ششم با هفتم است آقای
 وزیر دارائی تا دستور بدهد ده دوازدهم می شود
 تایید و هفتم - هشتم برج این بیچاره ها اگر نماند
 آقا دولت باید اینجا راه بیفتد و یک دوازدهم را
 بیآورد آقا والله با این وضع خانه یک کدخدای را
 هم نمیشود اداره کرد نه یک مملکت ! شما بدولت
 اجازه بدهید دولت مطابق بودجه ای که پیشنهاد
 کرده است مخارجش را بکند ، از امشب می نشینیم
 فردا هم می نشینیم هر روز و هر شب پیش از ظهر و
 بعد از ظهر اینجا می نشینیم ، هر کدام از این اضافات
 را که آقایان پیشنهاد کردند که کسر بشود اگر
 یک کسی نپذیرفت و خیانت بملکتش کرده است و
 الا ما دولت را هر روز بکشاییم اینجا ، این وضع
 که نمیشود آقا دولت را اداره کرد ! ما آقا اینجا
 یکماه می نشینیم و بودجه مان را تصویب می کنیم
 چرا بگوئیم آقای وزیر مالیه بیست میلیون تومان
 اضافه خرج نکنند که فردا بگویند آقا حق مقام
 ترا میشود داد ، اضافه خرج ترا نمیشود داد ، مثلا
 آژان پست را بگویند کمتر حقوق بگیرد تغییر ما
 میگوئیم دولت همینطور این عمل غلطی را که
 هیچده ماه کرده است این را انجام بدهد ما هم این
 جامی نشینیم طرف یک ماه به تمام اقلام بودجه
 رسیدگی می کنیم تمام اتومبیل ها را میزنیم
 تمام اقلام اضافی و مخارج اضافی را میزنیم هر چیزی
 که بجای این مملکت مضر نیست حذف نمیکند بدولت
 میگوئیم آقای دولت بقول یکی از آقایان و کلاء
 ما که خالق تو هستیم بتو مخلوق دستور میدهم
 این طوری رفتار بکن این که عیبی ندارد ، ما اینجا
 هر ماه برای یک دوازدهم یک دوازدهم دولت را
 بیآوریم بپسلی وقت مجلس را تا آخر دوره تلف
 بکنیم ، بعضی از اعتبارنامه ها هم همین طور مانده است
 که برای هر کدام ده بیست روز حرف میزنند ، بعد
 هم این یک دوازدهم ها وقت مجلس را می گیرد ،
 این به عقیده بنده و هر شخص وطن پرستی ممکن
 است آقا عقیده بنده قنط باشد با این رویه ، بنده
 و یک عده ای از آقایان پیشنهاد نکردیم رتبه هائی
 را که دولت مستخدمین داده است از آن ها بگیرد
 یک عده دیگری هستند که میگویند و این پیشنهاد
 را کرده اند میخواستند رتبه ها را بگیرند ما موافقم ،
 اگر نگیرند ما موافقم خلاصه باید بدانند که با حرف
 های قشنگ و در لسان شیرین نمیشود بایک مملکتی

بازی کرد ، تکلیف مملکت را باید روشن کرد و
 روی آن تکلیف بایستی باشخاص درستکار گفت
 آقا بگیرید زمام مملکت را و بر مردم خدمت بکنید
فهرست نمایندگان - صحیح است آفرین
حاشا قو - مذاکرات کافی است آقا .
رئیس - پیشنهادی از آقای منگ مصلحتی رسیده
 است که قرائت میشود :
پیشنهاد میبایم که مذاکرات در کلیات کافی است .
رئیس - پیشنهادی هم از آقای حافظی رسیده
 است بهمین ترتیب . آقای منگ مدعی بفرمائید .
مملکت مدنی - آقایان البته توجه دارند
 که باید حقوق مستخدمین دولت که اشخاص خدمتگذار
 صدیق کشور هستند پرداخته شود (صحیح است)
 این مورد قبول اکثریت و اقلیت و تمام افراد مجلس
 است (صحیح است) بنابراین پیشنهادی که من دادم
 مذاکرات کافی باشد برای این بود که هر چه زودتر
 یک تصدیمی برای پرداخت حقوق آقایان کارمندان
 اتخاذ بشود و روز شنبه جناب آقای وزیر دارائی که
 خودشان هم شخصاً توجه دارند با تأیید حال کارمندان
 تسریع بفرمایند در پرداخت حقوق مستخدمین و کارمندان
 دولت و هر چه زودتر اینکار عملی شود (صحیح است)
 البته دو سال قنرت بوده و در ایام قنرت یک تغییر
 فاحشی هم در بودجه کشور پیدا شده است بطوریکه
 آقای دکتر مصباح زاده بخیر محترم کمیسیون بودجه
 این جا توضیح دادند یقیناً اعضای کمیسیون بودجه که
 یکی از وظایف خاص آنها توجه و رسیدگی بدخل
 و خر کشور است همین طور هم آقایان نمایندگان
 البته بایستی با دقت این کار را رسیدگی بکنند زیرا
 متأسفانه دوره قنرت طولانی شده این بودجه ای که
 تدارک شده بر این کشور متناسب نبوده و با استعداد
 مالی این مملکت تناسبی ندارد ، خود آقای و بر
 دارائی هم یقین دادم از ا خاصی هستند که همیشه
 دقیق میباشند و توجه دارند با استعداد مالی کشور
 و میدانند که این بودجه متکا است بدوش مردم و
 برای این کار بایستی فکری بکنند زیرا بودجه پایه
 اساسی تشکیلات یک مملکتی است بنابراین ما باید
 این دو دوازدهم را قنلا تصویب بکنیم و بعد از آن
 کمیسیون بودجه و مجلس شورای ملی بقره بنده
 هفته ای پنجرو بعوض اینکه هفتای سه روز تشکیل
 میشود ، تشکیل جلسه بدهد و این بودجه را مورد
 بحث قرار بدهد (صحیح است) و هر اقلام زیادی
 که بوجود آمده و هزینه های زیادی را که بصلاح
 مملکت نیست حذف بکنند و هر مقداری هم
 که ضرورت دارد و بخیر و صلاح مملکت است
 تصویب بکنند (صحیح است) و این نکته را بنده
 رسماً باید عرض بکنم خیال میکنم که عقیده عمو
 آقایان نمایندگان محترم باشد ما مخالف اضافات و
 ترفیعات کارمندان دولت نیستیم بلکه کاملاً هم با
 آن موافقت منتهی آن اضافات و ترفیعاتی که مبنای
 قانونی داشته باشد این از نظر کارمندان و مستخدمین
 ضرورت دارد بنابراین این موافقت بفرمائید ، فرمولی
 در نظر گرفته شود که امشب برای پرداخت حقو
 کارمندان رأی بدهیم و آقای وزیر دارائی هم به
 عقیده بنده با وجود اینکه فردا جمعه است تعطیل
 نکنند ، تشریف ببرند دفترشان و از آنجا دستور
 پرداخت ولایات را صادر بفرمایند که روز شنبه

مسح حقوق کارمندان دولت پرداخته شود
 (صحیح است)
رئیس - مخالفی نیست با این پیشنهاد ؟
نمایندگان - مخالفی نیست .
رئیس - بسیار خوب ، پیشنهاداتی رسیده است ،
 اردلان - باید در ماده صحبت بشود .
رئیس - ماده واحد است کلیات ماده که
 صحبت بود تمام شد حالا پیشنهادات است پیشنهادی
 از طرف آقای تقی زاد و پیشنهادی هم از طرف آقای
 دکتر معظمی و سایر آقایان رسیده است که قرائت میشود .
 پیشنهاد آقای تقی زاد : پیشنهاد میکنم که
 مخارج دو ماهه آبان و آذر بقرار بودجه مصوبه
 ۱۳۲۴ پرداخته و نسبت سایر مخارج تصمیم مجله
 پس از طبع و نشر اقلام ریز آن گرفته شود ، قسمت
 آخر تبصره بمسببات ذیل نوشته شود : نسبت
 بمخارج اضافی که مبنای آن بودجه مصوبه مملکتی
 سال ۱۳۲۲ نبوده پس از طبع و نشر اقلام ریز
 آن که باید هر چه زودتر و بهر حال قبل از مرور
 دو هفته از این تاریخ بعمل آید تصمیم مجلس
 بعمل آید .
رئیس - آقای تقی زاد .
تقی زاد - بیگ سبب این یک ماده واحده ای
 است برای پرداخت آبان و آذر و مستخدمین دولت
 در مصیقه هستند و باید فردا داده شود مثل اینکه یک
 کار جزئی است و در ظرف یکی در روز تمام میشود
 و هم بستگی به امور اساسی مملکت ندارد ولی بیگ
 حساب دیگر تصویب بودجه کل مملکتی است بنده کمال
 افسوس را دارم که وظایف ما (وظایف خودم را
 عرض میکنم آنچه که کل وظایف و کالت و سیاست
 مملکت هست اگر هزار قسمت بکنید بدون مبالغه
 نهصد و نود و پنج آنرا کار بودجه میدانم در این
 صورت برای رسیدگی باقلام آن بیش از ۵ دقیقه
 ده دقیقه وقت داده نمیشود (اردلان - صحیح است)
 این مسئله باید تجزیه گردد و در واقع آقایان متوجهند
 که تجزیه دارد ، این کار بودجه کل مملکتی و سیاسی
 را که برای بودجه کل مملکتی اتخاذ باید بشود غیر
 از این چیزی است که برای ماه آبان و آذر باید
 داده شود ، همه خیال میکنند که دیر میشود ولی
 مطلب در اینجا است که گفته میشود اساس بودجه
 بر اساس بودجه مصوبه سال ۱۳۲۴ است و اضافات
 و ترفیعات و غیره را هم دولت باید بدهد آنهم چهل
 میلیون تومان در همین دو ماه بدهد اولاً بعد بمیشود
 بنده احساس میکنم که ماه سوم هم همینطور خواهد
 شد و ماه چهارم هم همینطور دلیلش هم پیش خودش
 است ، دلایل این است که مستخدمین دولت معطل
 مانده اند ، یک قوه عظیمی در مملکت هست ، البته
 هر مملکتی بچند قوه برآید میشود ، قوه علمای روحانی
 قوه تجار و متولین و ملاکین ، قوه ایلات ، قوه
 قشون و یکی دیگر از قوه ها هم قوه مستخدمین
 مملکت است و در اینجا قوه مستخدمین دولت بجائی
 رسیده است که همه بالاتفاق احساس میکنند که میشود
 چیزی مخالف آنها گفت ، من آرزو میکنم که در
 مقابل آن یک قوه دیگر هم که قوه نمایندگان کارمندان
 و تمام مردم فقیر این مملکت است باندازه قوه مستخدمین
 دولت باشد که ما نلرزیم از قوه مستخدمین دولت

میدم و مانمی هم ندارد که بودجه کل مملکتی را
 بدهد بجایگاه مجلس و جایگاه در ظرف یکروز
 چاپ میکند و بشما میدهد ، چه مانعی دارد که اقلام
 ریز بودجه را دولت منتشر بکند و همه مردم زمامها
 ببینیم و حالا ما در یک وضعی قرار داریم که چشم
 بسته رأی میدهم ما یک حق داریم نمایانم اقلام
 ریز آن چیست ، اگر معلوم شود این کار ، یا
 آبروی دولت و مملکت زیاد میشود یا خیلی کم
 میشود وقتی معلوم بشود و از برده بیرون بیفتد که
 ریزش چیست اگر اقلام این بودجه را دولت چاپ
 بکند و نشر بدهد بعد از دو هفته جمع میشویم ،
 رأی میدهم ممکن است بعد از دو هفته ، سه هفته
 آن چیزهای اضافی را هم شاید قبول کنیم و رأی
 بدهیم ولی حالا ما رأی میدهم بچیزی که شاید
 هیچکدامان ندانیم و شاید هر کسی در دلت قسم
 بخورد که بسیار چیز های غیر ضروری و لازم هست
 که بآن رأی میدهند ، و آن ترفیعات و اضافاتی که
 در دو سال اخیر بعمل آمده است آنهم اینقدر فوری
 و فوری نیست که در ظرف یک هفته دو هفته نتوانیم
 آنرا اصلاح و حل بکنیم .
رئیس - آقای وزیر دارائی .
وزیر دارائی - بنده تصور میکنم که در تمام
 ایران هیچکس نیست که اسم آقای تقی زاد و اسم
 وزیر را شنیده باشد و نداند که بنده چه ارادتی
 خدمت ایشان دارم ، باندازه ارادت بنده در خدمت
 ایشان ثابت و واضح است که هر چه بفرمایند چشم
 بسته امضاء میکنم ولی در این جا باید یک توضیح
 خدمت ایشان عرض کنم بنده نتوانستم این عرض را
 نکنم چون آقای دکتر متین دفتری یک صحبتی
 فرمودند بنده یکی دو مطلب را لازم دانستم که توضیح
 عرض کنم و توضیح عرض کردم ولی الان بمناسبت
 این که اگر این مطلب هم پیش نیامده بود برض
 مجلس میرساندم بخصوص در این موقع باید حضور
 آقایان عرض کنم که این گزارش کمیسیون بودجه
 باین ترتیبی که تنظیم شده است اصلاً بدرد دولت
 نمیخورد و هیچ آری از دوش دولت بر نیآورد و
 اگر قرار باشد که با این وضع تصویب بشود بنده
 با پیشنهاد آقای تقی زاد موافقم و حتی با بالاتر
 هم موافقت یعنی بر حسب تصمیم دولت و امری که
 جناب آقای رئیس الوزرا فرمودند که اینجا از قول
 ایشان هم یعنی از نظر دولت هم خدمت آقایان عرض
 میکنم این است مطلب . این صورتی که با این بصورت
 نوشته شده است یعنی در کمیسیون بعد از این که
 چندین جلسه نشسته اند و وجه حلی پیدا کرده اند این
 بود که مورد ایراد آقای تقی زاد هم قرار گرفته
 است با این وضع این عمل نه باری از دوش مستخدمین
 بر میدارد و نه زحمتی ازدوش دولت و نه این که ما
 میتوانیم با این صورت مستخدمین حقوق بدهیم ، حالا
 توضیحش را عرض میکنم بیشتر توجه بفرمائید مثلا
 آخر مهر یک صورتی تنظیم شده است از حقوق هائی
 که در هر قسمتی از مملکت باید مستخدمین کل یا
 جزء داده شود صورتها نمیدانم بنظر آقایان رسیده
 است یا نرسیده ، دو ستون دارد یک ستون بعنوان
 حقوق و یک ستون هم بعنوان کمک هزینه ای که سابقه
 دارد البته در هیچ کجای این صورت نوشته نشده است
 یعنی تفکیک نشده است که از این حقوقی که بفرمودی

مذاکرات مجلس

داده میشود چقدرش را در بهمن ۲۴ میگرفته و چقدرش را بعد از بهمن ۲۴ میگرفته بنا بر این اگر این گزارش امشب تصویب شود روز شنبه که سهل است بنده روز شنبه دو هفته بعد هم خیال نمیکنم بتوانیم حقوقی بستنیم (صحیح است) یعنی ما نمیدانیم که حقوق بهمن ۲۴ چیست عرض نمیکنم که اصلاً نمیدانیم عرض میکنم که بیش یا افتاده نیست بایستی بروند صورت بهمن ۱۳۲۴ هر اداره را بیرون بیاورند اگر این شخصی که در این اداره نشسته الان در بهمن ۲۴ هم نشسته باشد آن حقوق آنوقت را نقل میکنند بصورت جدید و پیش حقوق میپردازند. اگر این آدمی که در بهمن ۲۴ در این اداره بود، حالا رفته است بولایت دیگری باید حالا یک صورتی بنویسند بآن ولایت و ببینند که در آن وقت چقدر حقوق میگرفته است و اگر چنانچه در بهمن ۲۴ بوده آنجا باید تحقیق بکنند که در بهمن ۲۴ کجا بوده حقوق او را از آنجا بنویسند بیاورند جزء این صورت بپردازند این راجع به حقوق و اما راجع به تقیماات قانونی یک اشکال تازه ای در میان هست خوب یک عده یک اضافه ای در این مدت گرفته اند. اول باید بنویسند بوزارت خزانة اش بکارگرنی، کابین مقدار اضافه ای که تا حالا بموجب قانون استخدام است توفیق قانونی حساب میشود یا بموجب این لایحه تبدیل قراردادیها برسی که هنوز بتصویب مجلس شورای ملی نرسیده ولی راپورتش از کمیسیون آمده است... این که این حالا از این بگذریم مثلا حقوق منتظرین خدمت، حقوق منتظر خدمت بتناسب آخرین حقوقی که داشته است معین می شود یعنی باید بروند ببینند که در بهمن ۲۴ اگر منتظر خدمت بوده است آخرین حقوقش چقدر است و اگر بعد منتظر خدمت شده چه مقدار حقوق میگرفته و حقوقی که در ۱۳۲۵ یا ۱۳۲۶ می گرفته قانونی بوده، چه مقدارش بوده. همان طور حقوق متقاعدین، یک متقاعدی است که متقاعد شده است بموجب مقررات قانون استخدام و یک متقاعدی است که متقاعد شده است بموجب تصویب نامتجدید قانون کارمندان بیامنی برسی یکی امراض بر کرده اند در سنوات خدمت حالا باید برسی اول که آقا بموجب این شده است بموجب آن؟ اینش چقدر است، آنش چقدر است این توضیحات برای حقوق و اما از لحاظ سایر مخارج، یک مرخصانه بوده است در سال ۲۴ که فرض بفرمائید بیست تخت خواب داشته است در ۲۵ پنج تخت خواب فرض بفرمائید یا دو تخت خواب بان اضافه شده است حالا چکار کنیم هزینه آن بیست تارا که بایستی به پردازیم پس اضافه را چکار کنیم بایستی بگوئیم آنچه را که مطابق بهمن ۱۳۲۴ بتصویب رسیده و قانونی بوده یعنی بابت آن بیست تخت خواب بهیم دو تخت خواب دیگرش را ندیم یا بگوئیم آنرا سر شکن بکنید روی همه؟ یا اینکه آن دو تخت خواب را بردارید مریض را بیرون بکنید یا چه بکنید؟ یک اضافاتی بوده است که بر حسب احتیاج داده شده است مثلا با افراد ارتش یا با افراد ژاندار مری یا با افراد شهربانی اضافات آنها را تا سال ۲۴ بدهند و مال متبصران بدهند، مثلا دولسگر در آذربایجان ایجاد شده است بعد از بهمن ۲۴ یا یک طوری پیش آمده است بگوئیم بعد از بهمن ۲۴ را نگارند و

آنچه را که بتصویب رسیده و قانونی بوده بپردازند و حقوق این افراد جدیداً استخدام را نخوانند داد یعنی بانهائی که در آذربایجان هستند ندهند باین که بگویند آنچه را که مطابق ۲۴ داده شده است سر شکن بکنند؟ در شهربانی هم همین اشکال پیش می آید بعضی جاها، بعضی از شهرها شهربانی نداشته است یعنی آژان نداشته و در طرف این مدت ایجاد شده است بعضی جاها داشته اند مقدارش را بالا بردماند و یک قسمتی هم هست که باین افراد اضافه حقوق داده شده. حالا ما بگوئیم که مطابق بهمن ۲۴ چکار کنیم، چقدرش را ندیم چقدرش را بدهیم. مطالب دیگری هم هست که بنده مقرر حضور آقایان عرض کرده ام، اگر یک اداره را زیاد میدانید چرا کار را دودقمه سه دقمه میکنید یا یک اشخاص را زیاد میدانید چرا معطل میشود؟ هر یک روزی که اینجا جلسه تشکیل شود او یک روز دیگر سر کار است اگر یک روز دیرتر بهش ابلاغ شود یا روزی دیگر باید حقوق باو بدهند آنچه را که لازم ندارید همین امروز بفرمائید که ما لازم نداریم، از بابت مخارج یا چیز دیگر، مثلا ساختمانها در سال ۲۴ ده میلیون تومان مخارج داشته است، برای ساختمانهای دولتی در سال ۲۶ سی میلیون تومان این پول را توزیع کرده اند بین ساختمانهای مختلف و مشغول شده اند حالا تمهید برای دولت ایجاد شده است که بایستی بدهیم، ندیم آنرا بنده عرض ندارم، عاقل را چه جور بکنیم؟ یعنی چه جور بگوئیم؟ آنچه را که تا کمترین دهم بیون تومان که بودجه در سال ۱۳۲۴ بتصویب رسیده بپردازند نویسیست میلیون دیگر بپردازند؟ یا سر شکن بکنند؟ و آن اعتباراتی را که داده بودیم کسر بکنیم یا اینکه بطور سر شکن بآن اعتباراتیم باین که یک جا را تمام بکنیم و بقیه را را کد بگذاریم؟ عرض بنده این است از روز اول هم عرض کردم دولت یک بودجه ای را بمجلس تقدیم کرده است و از روز اول هم این جا طبع و توزیع شده بود اگر موافقت میفرمودند اعضاء کمیسیون بودجه از همان روز اول وارد ریز بودجه بشویم، آخر مرگ یکدقمه شیون یکدقمه آخر این کار را از روز اول بفرمائید اگر این گزارش تصویب بشود برای ما فایده ای ندارد (صحیح است) اگر میبایست عمل قطعی بکنید. بسیار خوب ممکن است که از پیشنهاد آقای تقی زاده هم یک قدم جلوتر بگذاریم بنده حاضریم، چون مطابق ۲۴ دوی درد دولت نیست، هیچ چیز تصویب نفرمائید از فردا بنشینیم صبح و ظهر و عصر و شب بنده قبل از تعطیل عرض کردم (دکتر معظمی - پیشنهادی شده است نظر شما تأمین میشود) اگر این منظور است که آن را تصویب بفرمائید رسیدگی بفرمائید هر چه تصمیم گرفته شده است آنرا اقدام بفرمائید، اگر هم کمک میتوانی بستنیم بفرمائید مبلنی ذکر بفرمائید مثلا پنجاه میلیون تومان بیست میلیون تومان، صد میلیون تومان، یک مبلنی علی الحساب بدهید که بعد کسر بشود یا زیادتر بشود یک چیزی بدهید که زندگانی شان راه بیفتد و دچار زحمت نباشند و بعد رسیدگی بفرمائید و الا باین صورت فایده ای ندارد و استفاده ای نمیتوانیم بکنیم (بعضی از نمایندگان - تأمین نظر شما میشود) اما یک نکته دیگر هم هست که عرض میکنم این که

پیشنهاد فرمودند ریز آن طبع و توزیع بشود طبع و توزیع ریز که مخارج باصلاح از لحاظ حقوق عرض میکنم این کار یک هفته و دو هفته و سه هفته نخواهد بود چون در حدود ۳۷۰ الی ۳۸۰ میلیون تومان بولی است که از این بودجه مصرف میشود این باندازه ریز دارد و در تمام نقاط مختلف مملکت شعبه دارد که اگر بنا بشود بگوئیم که مجلس شورای ملی هم تصمیمی در این باب بگیرد آنها را طبع و توزیع بکند و مجلس ملاحظه بکند بنظر بنده خیلی ظول خواهد کشید البته اقلام ریز آن تمام موجود و مهیا است فردا هم که جمعه است مقرر بفرمائید تمام را ارائه میدهم خدمتان، تمام اینها نوشته شده است و در وزارت دارائی نسخه هاش هست و اگر بخواهید یک نسخه آنرا ملاحظه بفرمائید فی الفور همین الان هم ممکنست بیاورند. اگر مقصود این است که مطالعه بفرمائید خوب در اختیار آقایان نمایندگان خواهد بود، اما میخواستم استدعا کنم که موکول باینکه طبع و نشر هم بشود بفرمائید باز البته بسته است بنظر آقایان.

رئیس - آقای تقی زاده.

تقی زاده - بنده در کار خودم اصرار میکنم و اظهار لطفی هم که فرمودند این دلیل این نیست که بنده پیشنهاد خودم را پس بگیرم و عرض بنده این است که میخوام چند دقمه تکرار بکنم ولی اگر آقای وزیر دارائی و یا دولت فقط یک نکته را بفرمایند که مصمم اند از فردا یا بعد از یکماه یا ۶ ماه شروع بکنند که این اساس بسیار ناقص مخارج و تعیلات را تجدید نظر بکنند ولو بتدریج و بگو این که هر ماه یک صدمش به جاده تعیلات بر گردد، بنده در این پیشنهاد اصراری ندارم و فرمایشات دیگرشان هم کلاما مطابق پیشنهاد بنده نبود، بنده عرض نکردم که یکی یکی هر کدام را به بنده بدهند بنده عرض کردم فقط منتشر بکنند، این را هم البته عرض میکنم اینکه فرمودند بودجه های تفصیلی را حاضریم در نظر شما بگذارم بسیار خوشوقت و ممنون میشوم، این کمیسیون بودجه که از دوره دوم و سوم معمول شده است بسیار خوب است زحمت میکشند بسیار متشکرم ولی فرد فرد و کلاه باید تمام بودجه را بدانند (صحیح است) تمام جزئیاتش باید احاطه داشته باشند کاری غیر از این نداریم، مجلس شورای ملی در آن مالکی که مجلس سنا هم هست عهده کار مجلس شورای ملی که منحصرأ راجع باواست جمع و خرج مملکت است، هر کاری را که بخواهند اصلاح بکنند اول باید در جمع و خرج مملکت بکنند بنده اصراری ندارم در پیشنهاد اگر آقایان جمع میشوند از فردا و شروع میکنند بنده استرداد میکنم.

وزیر دارائی - بنده فقط میخواستم این را عرض بکنم که بنده از همین الان از این دقیقه حاضر هستم هر روزی که تمین بفرمائید صبح و ظهر و عصر بکمیسیون بودجه بیائید حضور آقایان هستم راجع به طبع و توزیع هم در سنوات گذشته معمول این بوده است که علی ای حال پس از تصویب کمیسیون بودجه طبع و توزیع میشده است و بنظر آقایان میرسیده است ولی منظور و مقصود بنده این بود که قبل از طبع و توزیع اگر بنا بود مورد

رسیدگی قرار بگیرد بطول خواهد انجامید حالا با این توضیح که میفرمائید اشکالی ندارد.

رئیس - مسترد کردند پیشنهاد اصلاحی آقای دکتر معظمی و آقای معنای و آقای مهندس رضوی قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

چون دولت بودجه کشور را بموقع نداده و برای رسیدگی باقلام بودجه دو ساله کشور دقت کافی لازم است و پرداخت حقوق مستخدمین بتأخیر خواهد افتاد امضاء کنندگان ماده واحده ذیل را بجای خبر کمیسیون بودجه بعنوان اصلاح پیشنهاد مینمائیم.

ماده واحده - - بوزارت دارائی اجازه داده میشود کلیه هزینه و حقوق و اضافات و کمک هزینه های کارمندان وزارت خانه ها و ادارات و بنگاه های دولتی را طبق پرداخت مهرماه ۱۳۲۶ برسم علی الحساب برای آبان ماه ۱۳۲۶ پرداخت نماید.

تبصره - پرداختهایی که مطابق این قانون بعمل خواهد آمد مؤید تصویب نامه های صادر در زمان فترت تا این تاریخ نخواهد بود.

رئیس آقای دکتر معظمی.

دکتر معظمی - چون آقایان فرمودند که بیکر تبه دیگر پیشنهاد قرائت بشود برای توجه آقایان یکمرتبه دیگر قرائت میکنم. (شرح فوق قرائت نمودند) این پیشنهادی که بنده کردم قبل از این که راجع به پیشنهاد عرایضی بکنم لازم بود بود که یک تذکری خدمت آقایان نمایندگان معترم در مقابل ملت ایران عرض کرده باشم و آن این است که عمل بودجه صرفنظر از موافقت با مخالفت دولت بیکری از امور مهمه کشور است و نمایندگان موظفند باینکه با کمال دقت رسیدگی کنند و راجع بان اظهار نظر بکنند (صحیح است) و همین جهت است که قانون اساسی در مواد متعدده راجع به اهمیت این موضوع موادی ذکر کرده و همچنین در نظامنامه داخلی برای این امر و مخصوصاً کمیسیون بودجه یک اهمیت خاصی قائل شده است بطوریکه در مورد کمیسیون بودجه مخصوصاً یک ماده ای دارد که افراد کمیسیون بودجه اگر غفلت کردند از حضور در کمیسیون بودجه بایستی اسامی آنها بجا برآید داده شود چرا؟ برای این که یکی از امور مهمه کشور است که باید رسیدگی بکنند و همچنین در یک ماده العاقیه دیگری در نظامنامه داخلی هست که سایر کمیسیونها همه در بسته است ولی تمام نمایندگان اجازه داده میشود که در کمیسیون بودجه حاضر شوند و نظارت بکنند و به بینند که همکارانشان نسبت ببودجه چطور اظهار نظر میکنند و بنده وقتی که تذکره دادیم دیدم بعضی از جرایم بمن حمله کردند که چون مجلس فرصت این را نداشت که بودجه را رسیدگی بکنند باعث تمویق حقوق مستخدمین شده است بنده یک اصل مهمی از اصول مملکتی را این جا دفاع کردم که در واقع آن اصل حق حاکمیت مجلس در امور مالی است و البته خود آقایان مستخدمین هم که چند روزی از گرفتن حقوق محروم شدند از افراد روشنفکر این کشور هستند و یقیناً همه شان بشر و طبیعت و قانون اساسی ایران علاقمند هستند (صحیح است) و اگر چند

روزی برای حفظ این اصل حقوقشان تأخیر شد بایستی حبل باین بکنند که مجلس شورای ملی بایک طبقه ای مخالف است و بملاوه مجلس شورای ملی هیچ تمندی در این قسمت نداشته است، بودجه در تاریخ ۲۷ آبان از مطبعت چاپخانه مجلس بیرون آمد و روز ۲۷ آبان مابین نمایندگان توزیع شد بطوریکه روز ۲۹ که اولین جلسه بود بنده این اظهار را کردم بنابر این بایستی این جا تصمیم را گردن مجلس گذاشت یا اقلیت یا اکثریت (صحیح است) مجلس وقت کافی نداشته است برای اینکه وارد بشود ولی از یک طرف هم باحضور مجلس ولو اینکه چندین روز فشار بیک طبقه وارد میشد حق این نبود که بدون تصویب مجلس پرداخت بشود (صحیح است) از این جهت بود که من آن تذکر قانونی را دادم و دولت هم آن تذکر قانونی را رعایت کرد یک دلیل دیگری هم داشت که ما راجع باین بودجه تذکر دادیم و آن اینست که بعقیده بنده این بودجه مطابق اصول قانونی تدوین نشده، چرا؟ برای اینکه قانون محاسبات عمومی که اینجا هست برای تقدیم بودجه بمجلس شورای ملی یک مقرراتی وضع کرده است و در آن مقرر است که بایستی مخارج بطور تفصیل و ماده باشد و مال هر وزارتخانه ای جدا باشد و مخصوصاً یک ماده ای دارد که مخارج پرسنل بایستی از سایر مخارج تفکیک شده باشد ولی متأسفانه این بودجه بودجه سه سال است و تمام مخارج باهم مربوط است که واقعا هر چه آدم حس نیت داشته باشد بهیچوجه نمیتواند باین اقلام رای بدهد برای اینکه یک قسمتی از این اقلام، ولو اینکه صحیح باشد، برای ما کلاما مخفی و متعجب آور است مثلا بنده یک قلم اینجا هست که میخوانم، جبران زبان کرد عمل اداره کل غله را تقریباً ۱۳ میلیون تومان نوشته است یعنی ۱۳ میلیون تومان دولت میدهد باداره غله و نان و ما نمیدانیم، البته ممکن است که این حساب درست باشد بنده ایرادی ندارم ولی از نظر بکنفر وکیل نمیشود باین رای داد برای اینکه ما نمیدانیم که حساب این چطور تنظیم میشود چه مرجعی رسیدگی میکند یکی هم بعضی تسهیلاتی مخارج دولت است که ما اصلا در این بودجه هیچ نمیدانیم در بانک صنعتی چقدر خرج میشود و بهر حال ما راجع باین قسمت هیچ اطلاعاتی نداریم و بملاوه مطلب مهمی که برای یک وکیل هست اینست که از ۱۳۲۴ تاکنون تقریباً ۲۶۰ میلیون تومان بر بودجه مملکتی اضافه شده است (صحیح است) و ما فکر کردیم که آن دو بیست و شصت میلیون تومان را حتی همان برنامه ای که ما در مجلس بان رای دادیم باین بودجه دولت اگر بخواهد یکی از آن موادی را که بنا وعده داده است عملی کند، با این بودجه نخواهد توانست. بنابر این ما هم مستخدمین که باید این بودجه حتماً اصلاح شود و حتماً هم نمایندگان مجلس در او اظهار نظر کنند و اقلام زیادی را حذف کنند برای اینکه ما هر کدام در این دوره که آمده ایم یا برای حوزه انتخابی خودمان و یا برای ملت ایران یک هدف اجتماعی داریم و بایستی که از این بودجه مملکتی آن هدف اجتماعی اجرا بشود ولی در اینجا ما برخورد کردیم باینکه بودجه

مملکتی را اگر بخواهیم رسیدگی کنیم الان گرفتار این هستیم که یک مخارجی را دولت تمهید کرده است خواه بحق و خواه بناحق، اینها را چون تمهید کرده است باید پرداخت بکنند و یکی هم اینکه دولت حقوق عامه را مستخدمین میدون است و بایستی پرداخت بکند و خود بنده در کمیسیون بودجه بودم و با گزارش کمیسیون بودجه موافقت کرده بودم و بعداً باشکال برخورد کرده است وزارت دارائی که ما اگر بخواهیم این را عمل بکنیم بعد بیائیم و از کمیسیون بودجه اجازه بگیریم ممکنست که یکماه صرف اینکار بشود، برای اینکه ما ایستها را تغییر بدهیم و یکمده از مستخدمین نمیتوانند که حقوقشان را بگیرند (صحیح است) از این جهت این گزارش چه از جهت هزینه و چه از جهت حقوق در واقع اشکالی تولید نمیکند (قبادیان - یکماه را دو ماه بفرمائید آقای دکتر) (دماوندی - دو ماه بکنید ما هم رای میدهم) و از همین جهت بود که بنده این پیشنهاد را کردم و تمنا دارم که آقایان... (قبادیان - دو ماه بکنید همه باین پیشنهاد موافقت، اصلاح مردم است) (زنک رئیس) عرض بنده هنوز تمام نشده، بنابر این بنده شنیده ام از طرف آقایان اکثریت هم یک پیشنهادی شده باینکه مادام که کمیسیون بودجه تصویب نکرده است دولت خودش پرداخت بکند (یک نفر از نمایندگان - همچو چیزی نیست) برای اینکه مجلس متحد باشد و توافق داشته باشیم، و بعد هم خواهش میکنم از کمیسیون بودجه که همه روزه جلسه تشکیل بشود و ما یک صورتی باین بودجه بدهیم برای اینکه این بودجه در واقع برای سال ۲۷ هم باید پایه قرار بگیرد و اگر این بودجه را ما تنظیم نکنیم در سال ۲۷ هم ما بودجه نخواهیم داشت بنابر این من از آقایان نمایندگان تمنا میکنم که باین پیشنهاد رای بدهند که خرج دولت راه بیفتد تصمص هم از بین خواهد رفت (دماوندی - دو ماه بفرمائید) و بالاخره این کار مستخدمین دولت هم اصلاح خواهد شد.

صادقی - بنده مخالفم.

قبادیان - بنده هم باینکه مخالفم.

رئیس - آقای حائری زاده شاهضو کمیسیون بودجه هستی؟

حائری زاده - من عضو نیستم ولی مخالفم باین پیشنهاد.

رئیس - پس کسانی میتوانند مخالفت بکنند که عضو کمیسیون بودجه باشند ماده ۶۳ قرائت می شود:

ماده شصت و سوم - اصلاحاتی که در ضمن شور ثانوی پیشنهاد میشود در صورتیکه از طرف کمیسیون ارجاع آن خواسته نشود صاحب اصلاح بطور اختصار آنرا توضیح و استدلال میکند و فقط اعضاء کمیسیون حق جواب دارند پس از آن مجلس در باب قبول توجه یا عدم قبول توجه رای میدهد.

رئیس - آقای سزاوار شما عضو کمیسیون بودجه هستی؟

سزاوار - خیر، من پیشنهادی داشتم.

رئیس - آقای امینی عضو کمیسیون بودجه هستی؟

امینی - خیر، بنده نیستم.
رئیس - آقای صادقی عضو کمیسیون بودجه مستند؟
صادقی - بنده اصولاً با پیشنهاد آقای دکتر معظمی مخالفت ندارم و همین دلیل پیشنهادی هم تقدیم کردم که تقریباً همین مضمون را دارد فقط آن اشکالی که بنده دارم تصور میکنم که مجلس شورای ملی قانونی را که غیر عملی بنظر میرسد نباید تصویب بکند بنده اطمینان دارم در ظرف ۲۰ روز یا ۲۵ روزی که با آخر ماه مانده است کمیسیون بودجه و آقایان نمایندگان موفق نخواهند شد که این بودجه تفصیلی را ببینند و گزارشی تهیه کنند و تقدیم کنند بمجلس (صحیح است) بنده استدعا میکنم که آقای دکتر معظمی و سایر آقایان امضاء کنندگان پیشنهاد با دوام موافقت کنند (صحیح است) چون ما بادو ماه وقت خواهیم داشت و همه آقایان موافقت که در ظرف دو ماه موافقت کافی خواهیم داشت که این بودجه را ببینیم و تحقیق کنیم
دکتر معظمی - بنده باجناب آقای امامقانی و آقای مهندس رضوی هم صحبت کردم موافقت فرمودند که دوام باشد.
رئیس - آقای وزیر راه.

ممکن است که يك وقت دريكماه اصلاً سیتواسیون درست نشود و یا مثلاً در آذرماه در حدود بودجه‌های مصوب پرداخت شود ولی اگر این پیشنهاد اینجور که هست تصویب بشود امور وزارت راه خواهد خوب شد بنده شخصاً از نظر مسئولیتی که دارم لازمست که توجه نمایندگان محترم را باین نکته معطوف دارم راه سازی کشور همانطور که عرض کردم آن قسمتهایی که اینجانب مطرح است اکثرش برحسب تقاضای آقایان نمایندگان دارالشوری بوده است و این اضافاتی که در اینجانب مورد اعتراض واقع شد يك قسمتش مربوط به وزارت راه بوده است ولی آن اضافاتی است که برای يك راهها و كارهای معینی داده شده است، تصور فرمائید يك میلیون تومان اضافه داده شده است برای ساختمان راه ساحلی، یعنی از بندر عباس بطرف بوشهر ولنگه، این اعتبار در ماه شهریور تصویب شده است در طول ماه مهر ما مشغول تهیه مقدمات اینكار بودیم یعنی مهندسیش و وسایلش، این آقایان تازه الان رفته اند و دو سه روز بیشتر نیست که در محل وارد شده‌اند و در ماه مهر اصلاً يك دينار از این بابت پرداخت نشده است حالاً میفرمائید بنده در ماه آذر اصلاً يك دينار پرداخت نکنم و آن كار را بخواهانم؟ قضاوتش با آقایان است، همچنین راجع بیلوچستان و مازندران و همچنین راجع بامور ساختمان راه آهنی و قس علی ذك (آصف) لااقل كردستان راهم يكدفعه اسم ببرید) كردستان امسال نیست (اردلان) چرا نیست؟ وعده فرمودید (آقا) عرض كنم حضورتان که بنده حالا خواستم برای استحضار آقایان نمایندگان عرض بکنم که نمایستی تحت تأثیر يك پیشنهاداتی که خیلی ظاهرش فریبنده است قرار بگیریم که حقوق مستخدمین را بدهند یا ندهند کارهای مملکت را نیشود خوبانند و یکی از آن کارها كار وزارت راه است و بنده مجبورم آن کارهایی را که شروع کرده‌ام تا آخر ادامه بدهم و آن امور را تمام بکنم حالا اگر آقایان صلاح نمایند از طرف بنده شخصاً تصراری نیست ولی تصور نمیکنم که مجلس شورای ملی بگوید این راهها ساخته نشود و تمدادی عملی که ما در نظر داریم بکار و داریم، بکار و نداریم و تحقیقاً همه آقایان نمایندگان متوجه این نکته هستند و خودشان هم مایل نیستند که اینطور شود اینست که بنده پیشنهاد میکنم که اگر بنا بشود این پیشنهاد مورد توجه قرار بگیرد راجع به امور ساختمانی بالاخص، چون تنها وزارت راه نیست، ساختمان های دیگری هم هست که بنده نمیدانم شاید اداره گمرک هم حالا دارد ساختمان میکند، او هم مقاطعه داده است، حالا چکار بکند، معطل بگذارد؟ اینست که خواستم خدمت آقایان عرض بکنم در قسمت مخارج غیر مستمر این پیشنهاد از نظر شخص بنده نسبت به وزارت راه هیچ وجه من الوجوه قابل پرداخت نیست
رئیس - پس بدو ماه رای میگیریم.
مهندس رضوی - بنده توضیحی داشتم، میخواستم جواب آقای فروهر وزیر راه را عرض بکنم، خوب حالا آقای دکتر معظمی توضیح میدهند
مشایخی - آقای رئیس دستور فرمائید يك

مرتبه دیگر آن پیشنهاد خوانده بشود.
رئیس - پیشنهاد خوانده میشود منتهی عرض آقایان دو ماه است: آبان و آذر، (پیشنهاد آقایان دکتر معظمی و مهندس رضوی و امامقانی شرح سابق قرائت شد).
جمعی از نمایندگان - رای، رای، رای
رئیس - آقا تأمل کنید اگر مخبر این جا قبول کند رای میگیریم و الا اگر قابل توجه بشود بکمیسیون می‌رود مگر اینکه آقای وزیر دارائی قبول کند
مخبر - آقای وزیر مالیه میخواهند يك اصلاح عبارتی بکنند.
رئیس - فرمائید
ملک مدنی - اجازه میفرمائید؟
رئیس - فرمائید
ملک مدنی - اشکال آقای فروهر وارد نیست وقتی گفته شد مستمر و غیرمستمر، يك قسمت از فصول بودجه مربوط به همین هزینه‌هاست.
فرامرزی - بنده يك اظهار قانون اساسی دارم.
رئیس - آقای وزیر دارائی قبول کردید این ماده را؟
فرامرزی - اظهار قانون اساسی دارم.
مهندس رضوی - آقا اجازه فرمائید يك توضیحاتی داده شود که مطلب روشن بشود.
رئیس - توضیحات زیاد داده شده است باید رای بگیریم بآورد میشود یا قبول. آقای وزیر دارائی گفته‌اند که اصلاح عبارتی دارند اجازه بدهید اظهار کنند.
مهندس رضوی - آقای دکتر معظمی پیشنهاد را امضاء کرده‌اند اجازه بدهید توضیح بدهند.
رئیس - آقای دکتر معظمی
دکتر معظمی - اجازه فرمائید، بنده از آقایان تمنا میکنم که کمی توجه فرمایند بنده عرض میکنم که ما بيك بن بستى بر خورده‌ایم و برای اینکه از این بن بست خارج شویم باید يك فرمولی تهیه بکنیم که تا اندازه‌ای دست‌دوات را ببندیم و در حدود قانون هم باشد و این فرمول را ما میخواستیم پیدا بکنیم ظاهر فریبنده و اینها هم نیست فرمولی که میخواهید فرمائید بنده برایتان بنویسم ولی وقتی که بخواهند يك اصولی را رعایت کنند آنوقت ناچار میشوند الان ۱۹ ماه است که قنوت بوده و حالا هم ما اینجا هستیم اگر يك مخارج ضروری واقع شد ممکن است که شما يك لایحه‌ای بقیه دوفوریت بیاورید و ما اینجا تصویب میکنیم علاوه بنده اینجا نوشته ام مستمر و غیرمستمر و هزینه‌ها را از هم جدا کرده‌ایم و یکی هم اینست که پیشنهادی که بنده کرده ام برای اینست که وزارت دارائی بتواند پرداخت بکند اگر ایشان قبول بکنند این قسمت تصویب میشود و الا اگر آقای وزیر دارائی این پیشنهاد را قبول نکنند و رای بگیرند می‌رود بکمیسیون بودجه و برای اینکه از این امر اجتناب کنیم این فرمول را نوشته‌ایم.
وزیر راه - آقای وزیر دارائی تأمین پرداخت

فرمایند بنده قبول میکنم ولی باین پیشنهادها تأمین پرداخت نمیتواند فرمائید.
رئیس - آقای فرامرزی شما اخطاری داشتید؟
فرامرزی - بنده اخطار قانون اساسی مطابق ماده ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ داشتم اجازه میفرمائید توضیح بدهم.
رئیس - اخطار قانونی را مطابق نظامنامه باید فرمائید.
فرامرزی - عمل بقانون اساسی نیستند اساساً مجلس باید مطیع قانون اساسی باشد.
رئیس - توضیح بدهید ولی مختصر
فرامرزی - عرض كنم که اصل ۱۸ و اصل ۱۹ و اصل ۲۰ قانون اساسی مربوط بودجه است و از آن جمله در اصل ۲۰ است که بودجه هر يك از وزارتخانه‌ها باید در نیمه آخر هر سال از برای سال دیگر تمام شده ۱۵ روز قبل از عید نوروز حاضر باشد همچوقت دولت باین عمل نمیکند دولت می‌آید آخر ماه روز آخر ماه دو دوازدهم می‌آورد بمجلس و مجلس این قدر ضعف نشان میدهد قدرت نشان نمی‌دهد که بعداً دولت‌ها نتوانند از ضعف مجلس استفاده بکنند، اگر دولت معتقد بقانون اساسی است، اگر دولت مشروطه است حق ندارد پیش خودش این اعمال را بکند مجلس چرا ضعف نشان میدهد و ولایتی که بقانون اساسی عمل نمیکند دولتی که وظیفه اش را انجام نمیدهد دولتی که مجلس را در مقابل عمل انجام شده قرار میدهد و بعد از این اگر روز آخر ماه بودجه را نیاورند و لو دو ماه طول بکشند بایستی مجلس رای بدهد (سزاوار در اسفند ۲۵ مجلس نبوده) حالا چرا این کار می‌کنند (صحیح است) (سزاوار) - چهار ماه است دولت گرفتار برنامه است) چرا آخر ماه بودجه می‌آورند چرا آخر ماه می‌آورند که مجلس در مقابل عمل انجام شده قرار بگیرد، (سزاوار) - آخر ماه نیاورده‌اند (زنك متد رئیس) رای ندهید تا مستخدمین بچود دولت بشورند! چرا رد نمی‌کنید تا دولت ببیند و دفعه دیگر این کار را نکند، (زنك رئیس) (احسنت - احسنت)
رئیس - آقای وزیر دارائی نوشته‌اند که ممکن است با این ترتیب باشکال بر بخورند و تقاضای تنفی کرده‌اند برای اینکه این موضوع حل بشود.
حاذقی - مخالفیم آقا
رئیس - رای باید بگیریم ولی قبلاً يك پیشنهادی رسیده است از آقای سزاوار که تجزیه بشود ماده واحده از تبصره تجزیه بشود
محمد علی مسعودی - اعلام رای فرمودید
رئیس - تجزیه همه وقت ممکن است پیشنهاد آقای سزاوار قرائت میشود.
دکتر معظمی - اخطار نظامنامه دارم.
سزاوار - اجازه میفرمائید؟
دکتر معظمی - راجع بتجزیه اخطار دارم
رئیس - فرمائید
دکتر معظمی - تجزیه در صورتی است که پیشنهاد بنده اولی گرفته شود و قبول شود و بعد اگر قبول شد پیشنهاد تجزیه بکنند در رای با ورقه مخبر - اگر آقای دکتر معظمی اضافه فرمائید

هزینه‌های مستمر و غیر مستمر بنده قبول دارم
دکتر معظمی - پس معلوم شد آقایان سر کلمات بحث دارند مقصود از هزینه‌های مستمر و غیرمستمر است.
مخبر - بنده قبول میکنم.
رئیس - پس رای باورده بایستی گرفته شود و ورقه با ورقه رای گرفته شد تجزیه چه معنی دارد.
دکتر معظمی - حالا آقای مخبر قبول کردند و پیشنهاد بنده بجای متن لایحه است و فعلاً میتوانند تجزیه کنند.
سزاوار - اجازه میفرمائید بنده توضیح بدهم؟
رئیس - توضیح ندارد پیشنهاد تجزیه سز او را - بنده باید توضیح بدهم.
ملک مدنی - برای قسمت رای باید اول بقیام و نمود رای گرفت ولی بعد نسبت به تمام باید باورده رای بگیریم.
رئیس - آقای سزاوار.
سزاوار - پیشنهادی که بنده دادم برای این است که چون در آن ماده پیشنهادی آقایان تبصره علاوه شده است و آن تبصره این است که پرداخت حقوق مطابق ماه سابق موافق با اضافات است ولی چیزی که هست در تبصره قید کرده‌اند که این پرداخت مؤید آن تصویب نامه‌ها نیست (صحیح است) اجازه فرمائید عرضم را بکنم بنده در اساس قضیه مخالفتی با آقایان ندارم که بخواهم عرض کنم که آن تصویب نامه‌ها تصویب بشود یا نشود و لزومی ندارد زیرا حتماً باید آن تصویب نامه‌ها در مجلس تصویب و تأیید بشود و اما این عملی است که شما در همین اینکه عمل تأیید میکنید همان اضافات را بموجب آن تصویب نامه‌ها باید تبصره می‌گذارید که غیرمستمر آنطور نیست (یکنفر از نمایندگان - علی الحساب است) اجازه فرمائید بنظر بنده این موضوع صحیح نیست که بصورت قانون از مجلس شورای ملی بگذرد و بنده درخواست تجزیه کردم که نسبت بماده رای بگیرند و نسبت به تبصره تکلیفش معلوم بشود يك عرض دیگری هم داشتم که لازمست عرض بکنم یکی از چیزهایی که جناب آقای وزیر راه راجع بآن قسمت اقدام کرده‌اند ساختمان راه ساوه است (مهمه نمایندگان) اجازه فرمائید.
رئیس - اینکه راجع به پیشنهاد تجزیه نیست.
سزاوار - بنده يك کلمه دنباله تجزیه عرض داشتم.
رئیس - تجزیه دنباله ندارد آقا.
سزاوار - يك کلمه است اجازه فرمائید حضورتان عرض بکنم که شهرستانی که ۱۲۰ کیلو متر با پایتخت کشور شاهنشاهی فاصله دارد این شهرستان راه نداشته است بعد از اینکه آقای وزیر دارائی و دولت وقت موافقت کردند (مهمه نمایندگان)
رئیس - این مربوط به پیشنهادتان نیست ماده ۹۹ قرائت میشود.
سزاوار - خواهش میکنم بنده که راجع باین قسمت موافقت فرمایند که ساختمان این راه تمام بشود.

رئیس - ماده ۹۹ قرائت میشود:
ماده ۹۹ - در مسائل و موادی که مشتمل بر فقرات مختلفه است اگر تجزیه آن ولو از طرف يكنفر خواسته شود باید آن ماده با مسئله تقسیم شده و جزء بجزء رای گرفته شود ولی پس از آنکه در جزو آخر رای گرفته شد مجدداً باید در مجموع قسمت هائی که قبول شده است رای گرفته شود.
دکتر اعتبار - اجازه فرمائید بنده توضیح قانونی دارم.
رئیس - این ماده را خواندم که توضیحی داده نشود باید باصل ماده رای گرفته شود.
دکتر اعتبار - اجازه فرمائید دودقیقه است.
رئیس - همه هم دو دقیقه اجازه میخواهند حالا فرمائید.
دکتر اعتبار - آقایان توجه فرمائید باینکه این تصویب نامه هائیکه دولت صادر کرده است در زمان قنوت اغلب در خود این تصویب نامه‌ها ذکر شده است که بایستی بعد بتصویب مجلس شورای ملی برسد باین دلیل این تجزیه کردن شما در اینجاست نمی‌دارد شما تجزیه‌تان را پس بگیرد تا رای بگیرند (صحیح است)
سزاوار - اجازه فرمائید بنده اگر نظر آقای وزیر راه تأمین بشود چون میگویند من کارهای ساختمانی را نلک میکنم بنده استرداد میکنم
وزیر راه - نظر بنده تأمین نمیشود.
جمعی از نمایندگان - پس گرفتند آقا.
رئیس - بنا بر این رای میگیریم بماده واحده و تبصره پرداخت دوام با اضافه کلمه مستمر و غیر مستمر آبان و آذر بر طبق پرداخت مهره آقایانیکه موافقت تمام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد حالا با ورقه رای میگیریم آقایانیکه موافقت ورقه سفید بدهند (اغذ واستخراج آراء بعمل آمد نتیجه بقرار ذیل از طرف مقام ریاست اعلام شد)
رئیس - از ۹۷ نفره حاضر با کثرت ۸۱ رای تصویب شد.
اسامی موافقین: آقایان: دکتر اعتبار - ضیاء ابراهیمی - بوداغبان - بهمن اسفندیاری - جواد همامی - منصف - کشاورز صدر - افغنی - دکتر امینی - دکتر راجی - شادرو - کفائی - ظفری - مهندس هدایت - مهدی ارباب - قوامی - دکتر فلسفی - حسین مکی محمود محمود - دکتر مصباح زاده - امین - علی بهبهانی - اعزاز نیکبئی - صاحب جمع - دهقان - ملک مدنی - کهید - قبادیان - محمد ذوالفقاری - مشایخی موسوی - معین زاده - فرامرزی - صاحب دیوانی - هراتی - ناصر ذوالفقاری - ملک پور - اردلان - زنکنه - لاهوتی - نواب - بالیزی - اورنگ - فاضلی - باناقلیچ - دکتر بقائی - دادور - آصف - محمد علی مسعودی - لبقوانی - گنابادی - مهندس رضوی - نراقی - شریعت زاده - دکتر آشتیانی - امیر نصرت اسکندری - اسدی - امامقانی - ارباب گبو - هاشم وکیل - حرب شبلی - نیکیور - ونوق - سزاوار آفاخان بختیار - افشار - ابوالقاسم امینی - سالار بهزادی - دکتر طبا - صادقی - امیر حسین ظفر بختیار - حاذقی - برزین - صفا امامی - آشتیانی زاده - نورالدین امامی - امامی اهری - مکر - دکتر معظمی - فولادوند - صدرزاده

اسامی مخالفین - آقایان عباس اسکندری - اسلامی - آزاد - حائریزاده
 رئیس - آقایان توجه فرمایند آقای امینی توضیح دارند .

ابوالقاسم امینی - چون بودجه مجلس در بودجه کل کشور مجلس تأمین شده است بنده معتقد نیستم که دودوازد هم بیاوریم .
نمایندگان - صحیح است

دکتر اعتبار - بنده اخطار نظام نامه ای دارم مطابق ماده سی و ششم ،
 رئیس - فرمائید .

دکتر اعتبار - هر طرحی که بکمیسیون مبتکرات رجوع میشود باید در ظرف ۱۵ روز ابرت مختصری از آن طرح به مجلس داده و تصریح نمایند که آن طرح قابل توجه یارد یا تعویق است و نیز میتوانند فوریت طرح را اظهار نمایند . از تاریخ ۱۶ آبان طرح الفاه حکومت نظامی تقدیم مجلس شورای ملی شده است امروز بیست و روز از آن تاریخ میگذرد بنده میخواستم از مقام ریاست تقاضا کنم که مقرر فرمایند کمیسیون مبتکرات زودتر گزارش خودش را بدهد که در جلسه آینده جزء دستور گذاشته شود .
 رئیس - کمیسیون مبتکرات هنوز هیئت

رئیس خود را انتخاب نکرده والان تأکید کردم باعضایش اخطار کنند که جلسه آینده گزارش را بدهند لایحه وزارت فرهنگ مطرح است ولی چون هده کافی نیست یک ربع ساعت تنفس داده میشود (مجلس ساعت ۸ بعد از ظهر بعنوان تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردید) .

اخبار مجلس

روز چهارشنبه چهارم آذر ۱۳۲۶ سه ساعت و نیم بعد از ظهر کمیسیون بازرگانی و پیشه و هنر با حضور آقای وزیر اقتصاد ملی بریاست آقای نیکپور تشکیل لایحه راجع بتأسیس وزارت اقتصاد ملی بجای وزارت بازرگانی و پیشه و هنر مطرح چون چند ماده لایحه مزبور در جلسه قبل تصویب شده بود بقیه مواد آنهم با اصلاحاتی تصویب و ساعت هشت و نیم بعد از ظهر جلسه ختم گردید .

صبح روز پنجشنبه پنجم آذرماه ۲۶ کمیسیون بودجه با حضور کلیه آقایان وزراء بریاست آقای میرسید علی بهبهانی تشکیل در اطراف تصمیمی که جلسه قبل برای پرداخت هزینه مملکتی در دوماه آبان و آذرماه ۲۶ اتخاذ شده بود مذاکراتی شده بر - حسب توضیحاتی که آقای وزیر دارائی دادند قرار شد تبصره ای بعنوان تبصره ۲ بماده واحده گزارش کمیسیون بودجه اضافه شود که تا رسیدگی کمیسیون بودجه دولت بتواند اعتبارات اضافی را در دو ماهه آبان و آذر پرداخت نماید و این تبصره هم فرارشد در مجلس پیشنهاد و مغیر کمیسیون قبول نمایند .

شماره ۲۰۵۳۹۱۰۴۶۲ - ۲۴ - ۸ - ۲۶
آقای محسن درویدیان سردفتر اسناد رسمی طرح خوران تفرش
 بموجب این ابلاغ دفتر شما را در طرح خوران تفرش برای ثبت ازدواج رسمیت میدهد
 وزیر دادگستری

تصویب نامه

شماره ۱۷۴۳۴ وزارت جنگ ۲۶-۹-۳

هیئت وزیران در جلسه سی ام آبان ماه ۱۳۲۶ بر حسب پیشنهاد شماره ۷۰۱۸-۶۸۹۴۷-۲۶۲۰۷ وزارت جنگ طبق مقررات ماده واحده مصوبه ۲۳ دیماه ۲۴ تصویب نمودند از تاریخ ۱۴-۱-۱۳۲۶ ماهیانه مبلغ پانصد ریال وظیفه در باره دوتفر ورته گروهبان دوم شهید صادق صادقی که در تاریخ ۱۴-۱-۲۶ در مصادمه با اشرف بارزانیها مقتول گردیده باسویه بشرح زیر برقرار گردد :

- ۱ - دوشیزه معصومه صادقی بشناسنامه ۱۰۵۰۵۶ متولد ۱۳۲۴ دختر متوفی ۲۵۰ ریال .
- ۲ - بانو صغری کمال جلیلی بشناسنامه ۱۱۳۷ متولد ۱۳۰۳ عیال متوفی ۲۵۰ ریال .
- تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است .
- ۴ - ۴۸۹۴ از طرف نخست وزیر

انتصابات واحکام

شماره ۷۰۶۱۲۱۹۸۰۶ - ۲۴ - ۸ - ۳۲۶
در وزارت کشور

آقای کمال الدین صالحی بخشدار ورامین از تاریخ اول آذر ماه ۳۲۶ سمت بخشدار دودانگه منتقل شدند .